Ազգ
Azg

Դեկտեմբեր 23
Հինգշաբթի
1993

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Գ տարի, թիվ 246 (497)
գինը 25 ռ.
դասիչ 69149
Երեւան 375010
Հանրապետության 47
հեռ. 581841, ֆաքս 562941
տելեքս 243266 CPIRI SU

Մոսկվա

Բորիս Ելցին. «Գայդարը մնում է»

Իրեն հատուկ տիրական ոճով նախագահ Բորիս Ելցինը երեկ այսպես հայտարարեց, նույնհետան ավելացնելով՝ «հետեւաբար շարունակվում է նաեւ նրա եւ կառավարության ձեռնարկած տնտեսական բարեփոխումների ծրագիրն անխափան»: Ռուսաստանի խորհրդարանական ընտրություններից հետո առաջին անգամ մեկնաբանելով դրանց արդյունքները, նախագահ Ելցինը, փաստորեն, արձագանքելով դրսում եւ ներսում տիրող մտահոգություններին, վերոհիշյալ հայտարարությամբ փորձեց հանգստացնել բոլորին, թե իր երկիրը հետ չի կանգնի որդեգրած ազատական տնտեսության ուղուց: Հեռուստատեսային իր ելույթում Ռուսաստանի նախագահը կտրուկ հայտարարեց նաեւ նախագահական ընտրությունների մասին. «Նախագահական ընտրություններ չեն կայանա առաջիկա հունիսին, ասաց նա, եւ նախագահը պաշտոնում կմնա մինչեւ 1996 թ.-ը»: Խոսելով Վլադիմիր Ժիրինովսկու ընտրական հաղթանակի մասին, Ելցինն ասաց, թե ամեն ինչ կախված կլինի այն բանից, թե խորհրդարանում նա ինչպես կպահի իրեն: ■

Գազամուղը վերականգնվեց, հերթը երկաթուղունն է

Ինչպես հայտնի է, դեկտեմբերի լույս 19-ի գիշերը Վրաստանի ադրբեջանաբնակ Մառնեուլի շրջանի տարածքում պայթեցվել էր Հայաստան մտնող գազամուղը: Եւ ահա երեկ ՀՀ Գերագույն խորհրդի նախագահի առաջին տեղակալ Արա Սահակյանը պատգամավորներին տեղեկացրեց, թե գազամուղի վերականգնման աշխատանքներն ավարտվել են, եւ օրվա երկրորդ կեսին գազի հոսքը հանրապետություն կվերսկսվի:

Սակայն, ինչպես ասում են, երկու եռանի մի տեղ չի լինի: Սնարք գործակալությունը հաղորդում է, թե երեկ առավոտյան Վրաստանի նույն Մառնեուլի շրջանի տարածքում, Սադախլու երկաթուղային կայարանի մերձակայքում պայթեցվել է Հայաստան մտնող երկաթուղին, որի հետեւանքով մարդատար գնացքի 4 վագոններ դուրս են եկել գծերից: Վնասվել է երկաթուղու 40 մետրանոց հատվածը: Անդրկովկասյան երկաթուղու երթեւեկության անվտանգության վարչության ծանապարհային վերահսկիչը Սնարքի թղթակցին հայտնել է, թե պայթյունը տեղի է ունեցել այն պահին, երբ ճանապարհի այդ հատվածով անցնում էր Թբիլիսի-Երեւան էլեկտրագնացքը: Նախնական տվյալներով, տուժածներ չկան: Պայթյունի հետեւանքները պարզվում են: Ավելի ուշ տեղեկացանք, որ արդեն վթարի վայր են մեկնել հայ երկաթուղային շինարարները: Այսպիսով, լիովին դադարել է գործել Հայաստանն արտաքին աշխարհի հետ կապող միակ երկաթուղին, եւ Հայաստանը հերթական անգամ հայտնվել է լիակատար շրջափակման մեջ: Կասկած չկա, որ երկաթուղին կվերականգնվի հնարավորին չափ կարճ ժամանակամիջոցում, սակայն իրադարձությունները ցույց են տալիս, որ դա կլինի չէ: Ինչպես ասում են, երկաթուղայինները մեկնեցին վթարի վայրը, պատրաստվեն գազաշինարարները: «Ազգ»

Լիբանանի տնտեսության եւ առեւտրի նախարար Հ. Դեմիրճյանը հրաժարված

Լիբանանի տնտեսության եւ առեւտրի նախարար Հակոբ Դեմիրճյանը դեկտեմբերի 12-ին իր հրաժարականն է ներկայացրել վարչապետ Ռաֆիկ Հարիրիին, բողոքելով ազատական տնտեսության սկզբունքների նկատմամբ մի շարք նախարարությունների ընդհանուր տնօրենների կողմից (Լիբանանում նախարարություններն ունեն նման մնայուն պաշտոնատարներ) կատարված ոտնձգությունների դեմ: Կառավարությունը չի ընդունել հայ նախարարի հրաժարականը: Վերջինս իր զբաղեցրած զույգ նախարարությունների գործերն առայժմ վարում է իր անձնական գրասենյակից (պրն. Դեմիրճյանն իր երկու եղբայրների հետ սեփականատեր են Լիբանանում մեծաղների ներածման եւ վաճառման մեծածախ ձեռնարկության):

Դեկտեմբերի 14-ին հայ նախարարին այցելել է ՌԱԿ Լիբանանի վարչության պատվիրակությունը, մտահոգություն հայտնելու նրա հրաժարման փաստի վերաբերյալ, միաժամանակ գորակցություն հայտնելով ազատական տնտեսության զարգացման գործում նրա անսեղիտալի կեցվածքին: ■

ԱԴՐԲԵՋԱՆՑԻՆԵՐԸ ՀՈՒԺԿՈՒ ԳՐՈՀՈՎ 3 ԿՄ ԽՈՐԱՑԱՆ ՖԻԶՈՒԼՈՒ ՈՒՂՂՈՒԹՅԱՄԲ

Երեկ եւ նախորդ գիշեր իրադրությունը Լեռնային Ղարաբաղի ռազմաճակատներում խիստ սրվել է: Ինչպես Ստեփանակերտից հաղորդում է մեր թղթակից ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆԸ, ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբի տվյալներով, դեկտեմբերի 21-ի երեկոյան Աղդամի եւ Աղջաբեդիի ռազմական հենակետերից ադրբեջանական կազմավորումները լայնածավալ գրոհ են ձեռնարկել Ասկերանի շրջանի հայկական պաշտպանական դիրքերի ուղղությամբ: Ղարաբաղյան ուժերին հաջողվել է կասեցնել թշնամու գրոհը՝ ոչնչացնելով 1 հետեւակի մարտական մեքենա եւ 6 զինվոր: Հայկական կողմից վիրավորվել է երկու մարդ:

Դեկտեմբերի լույս 22-ի գիշերը ուժգին հրետակոծության են ենթարկվել Մարտակերտի շրջանի Լեւոնարխ եւ Մատաղիս գյուղերի հայկական պաշտպանական դիրքերը: Ռազմաճակատի այս հատվածում վերջին օրերին նկատվում են հակառակորդի ռազմական տեխնիկայի եւ կենդանի ուժի աննախադեպ մեծ կուտակումներ:

Երեկ վաղ առավոտյան, ուժգին հրետանային նախապատրաստությունից հետո, ադրբեջանական կազմավորումները լայնածավալ գրոհ են ձեռնարկել ռազմաճակատի հարավարեւելյան հատվածում Բեյլագանի շրջանի Յոլլարի Քյուրդմահմուդլու գյուղի ուղղությամբ: Երեկ կեսօրվա դրությամբ կատաղի մարտերը ռազմաճակատի այս հատվածում շարունակվում էին: Ավելի ուշ նույն աղբյուրներից տեղեկացանք, որ գրահատեխնիկայի եւ կենդանի ուժի մեծ կորուստների գնով ադրբեջանական կազմավորումներին հաջողվել է Ֆիզուլու ուղղությամբ առաջանալ 3 կմ: Մարտերի ընթացքում հայկական ուժերը ոչնչացրել են հակառակորդի 4 միավոր զրահատեխնիկա եւ 27 զինվոր: Նախնական տվյալներով, հայկական կողմից զոհեր չկան: Վիրավորվել են 12 զինվոր:

ԼՂՀ ռազմական տեղեկատվության տվյալներով, ադրբեջանական հարձակվող կազմավորումների թիկունքում կանգնած են «արգելափակող» ստորաբաժանումները, որոնք բացառում են նահանջը, իսկ ադրբեջանական հրամանատարությանը հրամայված է ամեն գնով առաջ շարժվել դեպի Ֆիզուլի եւ Հադրութ: Ինչ վերաբերում է հարավարեւելյան ռազմաճակատի մյուս հատվածներին, ապա այստեղ թշնամու բոլոր գրոհները կասեցվել են:

Այսպիսով, ադրբեջանական կողմը հերթական անգամ խախտեց դեկտեմբերի 16-ից Ռուսաստանի միջնորդությամբ Ղարաբաղի եւ Ադրբեջանի միջեւ հաստատված տասնօրյա հրադադարը: Երեկ երեկոյան ժամը 19-ի դրությամբ կատաղի մարտերը ռազմաճակատի հարավարեւելյան ողջ երկայնքով շարունակվում էին: «Ազգ»

Օջալանի ձերբակալությունը խորհրդավորության քողի տակ

Թուրքական «Ենի Գյունայդըն» թերթի դեկտեմբերի 16-ի համարում «Ափոն ձերբակալվեց» խորագրով հրապարակված նյութը ցնցող էր եւ մեծ արձագանքներ տվեց: Խմբի տվյալ դեպքում վերաբերում էր պաշտոնական Անկարայի ավելի քան 10 տարի շարունակ մղձավանջի մեջ պահող PKK-ի առաջնորդ Աբդուլլահ Օջալանին: Նույն թերթն ավելի 1 շաբաթ անց կրկին անդրադարձավ այդ թեմային, այս անգամ երկու տարբեր հրապարակումներով: Դրանցից առաջինը կրում էր «Ենի Գյունայդընը չի ստում» վերնագիրը: Հրապարակման մեջ նշվում է, թե այլ օրաթերթեր ու հեռուստաընկերություններ, հերքելու համար Ափոյի ձերբակալման լուրը, թղթակիցներ են գործուղում Դամասկոս ու Լիբանան, բայց ապարդյուն: Օջալանի հետքերով շարժվող այդ թղթակիցներին ոչ մի կերպ չի հաջողվում հայտնաբերել նրան:

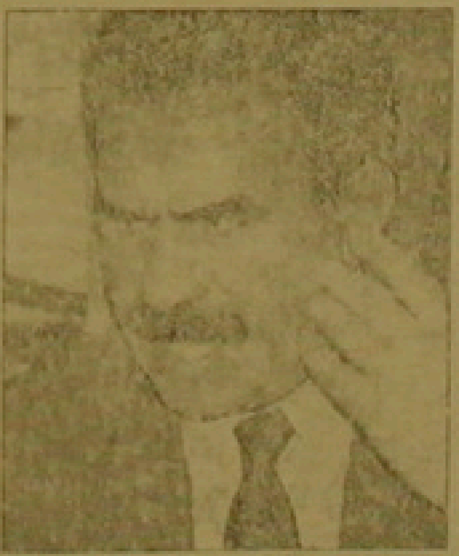

«Ենի Գյունայդընի» դեկտեմբերի 20-ի համարում տեղ գրավեցնող երկրորդ հրապարակումը, որ գալիս է լրացնելու առաջինին, ունի «PKK-ն առանց Ափոյի» խորագիրը: Համաձայն դրա, PKK-ն հանդես է գալիս հայտարարությամբ, որ սիրիական իշխանություններից պահանջում է անհապաղ ազատ արձակել Օջալանին, հարգելով Ֆրանսիա մեկնելու թույլտվության վերջինիս խնդրանքը: Հակառակ դեպքում, ասվում է հայտարարության մեջ, կազմակերպությունը կդիմի հակասիրիական գործողությունների, որոնք կիրականացվեն ինչպես երկրի ներսում, այնպես էլ նրա սահմաններից դուրս:

Նույն թեման դեկտեմբերի 21-ի համարում արծարծվեց «Հյուրրիյեթում»: Այն տարբերությամբ, որ եթե «Ենի Գյունայդընը» ամեն կերպ փորձում էր համոզել ընթերցողին Օջալանի ձերբակալման հավաստիության մեջ, ապա «Հյուրրիյեթը», ինչպես նոյեմբերի 16-ի համարում էլ, կրկին կասկածանքով արտահայտվեց այդ մասին: Ըստ «Հյուրրիյեթի», ընդունելով թուրքական ազգային հետախուզության փորձառու MIT-ի աշխատակիցներին, Սիրիայի գաղտնի ոստիկանության ծառայությունների ներկայացուցիչ մի առանձնատուն: Շուտով դրա պատշգամբում հայտնվում է մի անձնավորություն, որ արտաքինով Ափոյին է հիշեցնում: Վերջինիս հետ հանդիպելու MIT-ի գործակալների պահանջը կտրուկ մերժվում է: Ինչպես նկատում են թուրք գործակալները, առանձնատունը Սիրիայի անվտանգության ուժերի կողմից հուսալի պաշտպանված է լինում:

Ընթերցողին մի դեպքում համոզելով, իսկ մյուս դեպքում Օջալանի «ձերբակալությունը» կասկածի տակ դնելով վերոհիշյալ երկու թերթերի գործելակերպը, ինչ խոսք, փոխհամաձայնեցված է: Սա, ըստ երեւույթին, մի միջոց է, որի շնորհիվ «Հյուրրիյեթն»

♦ տես էջ 5

Փարիզում Ալիեւի այցն ավարտվեց

Պաշտոնական այցով Փարիզում գտնվող Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւը երեկ շաբթի օրը հանդիպում ունեցավ Ֆրանսիայի արտգործնախարար Ալեն Ժյուպեի հետ: Հայտարարվեց, որ կայացած զրույցի ընթացքում քննարկվել են ֆրանս-ադրբեջանական հարաբերությունների հետագա զարգացման, Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման հետ կապված հարցեր:

Այնուհետեւ ֆրանսիական ձեռնարկատերերի ազգային խորհրդում կայացած հանդիպման ժամանակ Հեյդար Ալիեւը գործարար շրջաններին տեղեկացրեց Ադրբեջանի բնական, տնտեսական եւ արդյունաբերական ներուժի մասին, որը, իր խոսքերով, հնարավորություն է տալիս Ֆրանսիայի հետ համագործակցելու, Ադրբեջանում ֆրանսիական ներդրումներ կատարելու համար:

Երեկոյան Ադրբեջանի նախագահը Փարիզի «Կրիյոն» հյուրանոցում անցկացրեց մամուլի ասուլիս, որի ընթացքում ամփոփեց իր այցելության արդյունքները: Նա առանձնակի կարեւորություն տվեց նախագահ Ֆրանսուա Միտերանի հետ հանդիպմանը: Արգասավոր զրույց կայացավ Ֆրանսիայի արտգործնախարար Ալեն Ժյուպեի հետ, ասաց Ալիեւը: Այդ բանակցություններում, հայտարարեց Ադրբեջանի ղեկավարը, «մենք քննարկեցինք Ֆրանսիայի եւ Ադրբեջանի հարաբերությունների հետագա զարգացման, մեր շրջանի կոնֆլիկտային իրավիճակի լուծման հարցեր, հատկապես Ադրբեջանի դեմ հայկական զինված կազմավորումների ագրեսիայի առնչությամբ»: Մենք պայմանավորվեցինք, ասաց նախագահը, որ Ֆրանսիան իր հնարավորությունները կօգտագործի այդ հակամարտության խաղաղ լուծմանը նպաստելու համար:

♦ տես էջ 2

ՀԱՀ-ում ռամկավարական 1-ին ընտրություններ 1994-ին

Հարավաֆրիկյան Հանրապետությունում ռամկավարական ու բազմացեղային առաջին խորհրդարանական ընտրությունները կկայանան առաջիկա տարի: Որոշումը կայացավ 45-ի դեմ 237 ձայնով, Քեյփթաունում երեկ կայացած ներկայացուցիչների տան նիստում, որին մասնակցում էր նաեւ ՀԱՀ-ի կառավարությունը լրիվ կազմով: Նիստն իրոք պատմական էր եւ խոստանում է վերջ տալ սպիտակամորթ փոքրամասնության եւ սեւամորթ մեծամասնության (30 միլիոն) միջեւ տասնամյակներ շարունակվող արյունահեղությանը: Այն խոստանում է նաեւ վերջ տալ սպիտակամորթների 300 տարվա գերիշխանությանը երկրում, միաժամանակ հավասար իրավունքներ վերապահելով բոլոր ցեղերին:

Ավստրալիան պատկանում էր աբորիգեններին

Վերջ տալով երկարատեւ պայքարներին ու դատական վեճերին, Ավստրալիայի Գերագույն ատյանը «վճիռը» կայացրեց՝ 200 տարի առաջ Ավստրալիան պատկանում էր աբորիգեններին, որոնք կազմում են երկրի բնիկ բնակչությունը: Նման որոշմանը դեմ էին հատկապես Ավստրալիայի հողագործական կազմակերպությունները, վախենալով մայրաքաղաք Կանբերայում եւ շրջակայքում ապրող աբորիգենների հողային հետագա պահանջներից: Հիշեցնենք, որ Ավստրալիան Բրիտանական կայսրության համար մինչեւ անկախանալը ծառայել է որպես աքսորավայր, եւ ներկա բնակչության մեծ մասը կազմված է աքսորականների հետնորդներից:

Սպանվեց 2 իսրայելցի

Մինչ Փարիզում երեկ շարունակվում էին Գազայի եւ Երիխովի սահմանափակ ինքնավարության հաստատման շուրջ բանակցությունները, պաղեստինցի զինյալները Երուսաղեմից 10 կմ հեռավորության վրա գտնվող Բաթունիա բնակավայրի մոտ սպանեցին իսրայելցի 2 վերաբնակների, իրենց ավտոմեքենայում: Դամասկոսից արարքի պատասխանատվությունը ստանձնեց «Պաղեստինի դեմոկրատական ճակատ» կազմակերպությունը, սակայն իսրայելական իշխանությունները երեկոյան պնդեցին, որ բռնարարքի հեղինակը պաղեստինյան «Համաս» ծայրահեղական կազմակերպությունն է:

Վարչապետ Մեյջորը Բելֆաստում

20 տարվա մեջ առաջին անգամ Բրիտանիայի վարչապետն այցելեց Բելֆաստ, փոխադարձելով Իռլանդիայի վարչապետ Ալբերտ Ռեյնոլդսի անցյալ շաբաթ Լոնդոն այցելությանը: Վարչապետ Ջոն Մեյջորը Բելֆաստում առաջինը եղավ արեւմտյան թաղամասում, որտեղ բնակիչները կաթոլիկ են: Բրիտանիայի ներկայացուցիչը մեկ անգամ եւս մերժեց ուղղակի բանակցությունները «Իռլանդիայի ազատագրության բանակի» հետ, միաժամանակ շեշտելով երկարատեւ, արյունալի վեճը հարթելու անհրաժեշտությունը: Նման հայտարարությամբ Դուբլինում հանդես եկավ Ալբերտ Ռեյնոլդսը:

Սպանություն Թբիլիսիում: BBC ռադիոկայանը երեկ երեկոյան հաղորդեց, թե Կիսագիշերային Մխեդրիոնի [illegible] 2 կարեւոր անդամներ են սպանվել Թբիլիսիում: Ռադիոկայանը թեեւ չհայտնեց ենթակաների անունները, սակայն հիշեցրեց, թե երեկ 2-րդ տարեդարձն էր Զվիադ Գամսախուրդիայի իշխանությունից վտարվելուն: ■

digitised by A.R.A.R.@

Ամերիկյան կողմը չի հսկում նավթի բաշխումը

«Ամերիկյան կառավարությունը որեւէ կապ չունի Հայաստանում նավթի բաշխման իրականացման հետ», մեզ հետ զրույցում երեկ հայտնեց Ամերիկայի Հայկական Համագումարի մատակարարման գծով խորհրդատու Ջո ՄաքԳենցին, հերքելով լրատվական միջոցներով տարածված այն լուրերը, թե ամերիկյան կողմը մասնակցելու եւ վերահսկելու է ամերիկյան կառավարության կողմից Հայաստանին հատկացված 15 միլիոն դոլլարի նավթի բաշխման ընթացքը. պրն. ՄաքԳենցին հայտնեց, որ այդ ծրագիրը հայկական ծրագիր է, եւ Հայաստանի կառավարությունն է որոշելու, թե ում եւ ինչպես բաշխել նավթը եւ նավթամթերքը: Իրենք միայն օգնության կարգով խորհրդատվության նպատակով են մասնակցում ծրագրին, ամերիկյան կառավարությունը նավթի եւ նավթամթերքի տեղափոխման եւ տեղ հասցման հարցերով է զբաղվում, եւ ոչ բաշխման ու հսկողության: Հայաստանում են եւ այդ ծրագրին մասնակցում են 2 ամերիկացի, 1 շոտլանդացի, մնացածը հայեր են, բոլորը միասին մոտ 200 հոգի:

Դեկտեմբերի 21-ի դրությամբ Հայաստան է հասցվել 86 հազար լիտր նավթ: «Մենք այցելում ենք բաշխման կետեր, ասաց Ջո ՄաքԳենցին, եւ ըստ մեզ, բաշխումը կանոնավոր է ընթանում:

Շնորհակալություն ոստիկանությանը կարգուկանոնի համար եւ մարդկանց, որ ձգտում են համբերատար լինել»:

Ջո ՄաքԳենցին նշեց, որ իրենց ծրագիրը շատ մեծ է, եւ բավական հեշտ է դրա մասին առեղծվածներ տարածել: «Չենք ուզում, որ մարդիկ այն կարծիքն ունենան, թե մեր ծրագիրը չի կարող ավարտվել: Ծրագրի ավարտման կոնկրետ ժամկետի մասին մեր հարցին նա, այնուամենայնիվ, որոշակի պատասխան չտվեց, նշելով, որ որոշված օր չկա, դա անընդհատ ընթացք է: Ինչ վերաբերում է Հայաստանի մնացած վայրերը ծրագրի մեջ ներառելուն, ըստ պրն. ՄաքԳենցիի, արդեն նախապատրաստական աշխատանքներ են տարվում այլ շրջաններում, շուտով բաշխում կսկսվի նաեւ Գյումրիում:

«Ազգ»

Բուժհիմնարկները կանոնավոր վիճակում են

«Ես ամենայն պատասխանատվությամբ հայտարարում եմ, որ Երեւանի բոլոր հիվանդանոցներում եւ ծննդատներում կանոնավոր վիճակ է», երեկ Երքաղխորհրդի նստաշրջանում հայտարարեց քաղխորհրդի նախագահ Վահագն Խաչատրյանը, ի պատասխան պատգամավորներից մեկի այն հարցման, թե մայրաքաղաքի հիվանդանոցները եւ ծննդատները անտանելի վիճակում են: Համաձայն քաղխորհրդի նախագահի, բոլոր ծննդատները եւ բուժհիմնարկներն ունեն գեներատորներ եւ վառելանյութ. կենտրոնական հոսանք, նրանց մեծ մասն արդեն ունի առանձին էլեկտրասնուցում, մյուսները եւս շուտով կունենան: Իսկ Հանրապետական, Էրեբունի եւ Նորքի շտապօգնության հիվանդանոցներն արդեն ջեռուցվում են:

«Ազգ»

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ԺԱՆԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
© Apple® Macintosh®
համակարգչային շարադրումը
«Ազգ» թերթի
Azg armenian daily
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010
[illegible]

«ՈՒԺԻ ԴԵՄ ՈՒԺ ԿԱ ԵՎ ԱՎԵԼԻ ՁՈՐԵՂ...»

Դեկտեմբերի 22-ը տարադրամի «սեւ շուկան» դիմավորեց դրամի հանդեպ ռուսական ռուբլու կուրսի անկմամբ (1 դրամը 20-30 ռուբլի), որը հաջորդել է կուրսի կարճաժամկետ կայունացմանը (13-15 տոկոսի վրա) ամերիկյան դոլլարի գինը տատանվում էր 78-80 դրամի սահմաններում: Տարադրամի փոխանակման կետերում դոլլարի նվազագույն գինը 75 դրամ էր, առավելագույնը՝ 78, վաճառքինը համապատասխանաբար՝ 79 եւ 81 դրամ: Ռուսական ռուբլու նկատմամբ դրամի բոլոր առքը բնութագրվում էր հետեւյալ ցուցանիշներով՝ 1 դրամը 17 ռուբլի (գնում) եւ 16 վաճառք:

Մեր տարադրամի «սեւ շուկայի» վերջին օրերի բնութագրական գծերից պետք է նշել դոլլարի եւ ռուսական ռուբլու մի քանի օր շարունակ պահպանվող կայուն առաջարկը, բայց որում, երկուսն էլ վաճառքի են հանվում հայկական դրամով:

Մյուս նորույթը՝ «սեւ շուկայի» «դոլար բաժանմունքների» գոյացումն է եւ ակտիվացումը (մետրոյի «Բարեկամություն» կայարանի անցում):

Թեեւ տարադրամի «սեւշուկայական» եւ փոխանակման կետերի սահմանած կուրսերի մեջ այլեւս չկա էական տարբերություն (որովհետեւ այլ էր ծակում հայկական դրամի մուտքին հաջորդող շարժվա ընթացքում), այդուհանդերձ «սեւշուկայական» առեւտուրը չի թուլանում, այլ հակառակը: Եւ ի տարբերություն փոխանակման կետերի, «սեւ շուկան» սկսվում է լույսը հազիվ բացված եւ շարունակվում է մութն ընկնելուց մի քանի ժամ անց:

Այո, «սեւ շուկան» կա ու բարգավաճում է անկախ ցանկացած խորհրդարանական կամ կառավարական նախազգուշացման, որով խստագույնս նախազգուշացվում էր «սեւշուկայականներին»՝ «ցրվել», թե չէ... կգրենք ու պատժվողներ էլ կլինեն»: Դարձյալ ուժային մեթոդ, որը, ինչպես ցույց է տալիս իրականությունը, ի զորու չէ ինչ-որ բան փոխել մեր ծռված իրականության մեջ, քանզի ուժի դեմ կա ավելի զորեղ ուժ՝ փողը, որը տվյալ դեպքում խնդրո առարկա է եւ տարադրամ:

Մի հեղինակավոր «դիսող», որի հետ ծանոթացա միջնորդի միջոցով, գլխով ցույց տալով «Երեւան» կինոթատրոնի շրջակայքի մեղվափեթակ հիշեցնող բազմությանը, ինքնագոհ ասաց. թե՝ «ի՞նչ բանկ, ի՞նչ բան, էստեղ են Հայաստանի փողերը, դոլլար մենի պետությունն, թե ռուբլի, մեկ է, մի օր էստեղ է ջրի երես դուրս գալու: Էս մենաշնորհի դեմ խաղ չկա: Ինչքան ուզում ես գրի: Մի տեղ չբռնենք, մի ուրիշ տեղ կհավաքվենք: Արդեն ճտեր են տալիս: Ու հետո՝ բաստուրմա-կոնյակ ծախողներին կամ «Իրջի» բազարը կարողացա՞ն ցրել, որ էս «բիրժան» ցրեն: Փոխանակ գան, հարց ու փորձ անեն, սովորեն վալյուտայով աշխատել, ստից մեջից մի երկու հոգու բռնում են, լավ էլ իմանալով, որ նույն կամ մյուս օրը պիտի բաց թողնեն: Անունն էլ դնում են միջոցառում: Միայն ուժ գործադրելու մեջ է: Ուժի դեմ ուժ կա ու ավելի հզոր ուժ»:

Ամբողջովին դժվար է համաձայնել նման մենախոսության հետ: Սակայն խոստովանենք, որ այն զուրկ չէ արժեքավոր տեղեկությունից:

Մինչ ոմանք այս բազմիմաստ արտահայտությունների վրա մտքի վարժանքներ կանեն, թերեւս իրավաբանական մեկ այլ մեկնություն, որն այս անգամ անում է բորսայական գործին բավականին գիտակ մեկը:

Նախկինում բարեր, առա բոլկերային գրասենյակի տեր, այս անձնավորությունը (Ա. Ե.) պետության կողմից տարադրամն սկզբում էժան գնով վաճառելն ու հիմա ավելի քան 5 անգամ բարձր գնով գնելը սովորական բորսայական խաղի է նմանեցնում, որտեղից տեղի է ունենում ցանկացած ֆինանսային բորսայում: Մի ձեռքով էժան գնով վաճառել է հանձնում, ասենք, արժեթուղթ, պատրանք ստեղծելով, որ դրանց գինը բարձր չէ, որով էլ սադրանք անում բոլոր արժեթուղթ ունեցողներին իրենց ունեցածը նետել շուկա (մեր պարագայում «սեւ շուկա», որտեղ գինն ավելի բարձր է), մյուսով՝ գնում է իր իսկ «արտադրանքը»: Տրամաբանությունը չհասկացողների համար ավելի պարզեցնեմ. գնում է էժան, որ հետո գինը բարձրացնելուց հետո վաճառի թանկ: Իսկ այդտեղով դոլլարատերերին ի՞նչ է շահում, դժվար չէ պարզել. բավական է փոքր-ինչ հետեւել անշարժ գույքի եւ սպառողական ապրանքների շուկայի անցուդարձին, որտեղ գներն արդեն արտահայտվում են տարադրամով:

Սեւ շուկան տարադրամի «ծագումնաբանությունը» հաստատող փաստաթուղթ չի պահանջում, ուրեմն այն պետք է բոլոր նրանց, ովքեր թաքցնելու (կամ թաքցրած) եկամուտ ունեն, ովքեր այդ եկամուտը փոխարկելի տարադրամի խնդիր ունեն, ովքեր «կեղտոտ» դրամը «լվալու» կարիք ունեն...

Ընդ որում, սա շատ լավ հասկանում են նաեւ նրանք, ովքեր ամենաբարձրն են գոռում «սեւ» շուկայի վերջը տալու մասին, եւ մատը մատին չեն խփում այդ անելու համար:

Մ. Մ.

Փարիզում Ալիեւի այցն ավարտվեց

Սկիզբը էջ 1

Մենք, շարունակեց նախագահը, «կողմնակից ենք Ադրբեջանի դեմ ռազմական ագրեսիայի դադարեցման հարցի խաղաղ լուծման սկզբունքին, Ադրբեջանի գրավյալ տարածքներից հայկական զինված կազմավորումների դուրսբերման, նրա սահմանների, տարածքային ամբողջականության անխախտելիության պայմանով: Դրա հետ մեկտեղ, մենք չենք խուսափում Լեռնային Ղարաբաղի հարցի քննարկման անհրաժեշտությունից»: Ալիեւի կարծիքով, շատ կարեւոր է, որ Ֆրանսիայի թե՛ նախագահը եւ թե՛ արտգործնախարարը կրկին հավաստել են սահմանների անխախտելիության, բռնության եւ ռազմի ուժով օտար տարածքների գրավման անթույլատրելիության, յուրաքանչյուր պետության, մասնավորապես Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականության պահպանման միջազգային սկզբունքները:

Այստեղ լինելով, ես կրկին համոզվեցի, որ Ադրբեջանի եւ Ֆրանսիայի կապերն անչափ թույլ են եղել, որ Ֆրանսիայում Ադրբեջանի մասին շատ քիչ տեղեկություններ կան, իսկ եղածն աչառու տեղեկություններն խեղաթյուրված պատկերացում են ստեղծում մեր երկրի, Ադրբեջանի պետության գործողությունների մասին, նշեց Հ. Ալիեւը: Ուստի, ասաց նա, ես գտնում եմ, որ Ֆրանսիա կատարած իմ այցը, երկու երկրների ղեկավարների սերտ փոխհարաբերությունների հաստատումից բացի, թույլ կտա դնել երկկողմ հարաբերությունների հետագա զարգացման հիմքերը: Դա մեծ նշանակություն ունի Ֆրանսիայում Ադրբեջանի մասին ավելի լավ պատկերացում ունենալու համար: Այս օրերին հաջողվեց նաեւ ստեղծել այդ անհրաժեշտ աշխատանքի համար, եւ մենք ամեն ինչ կանենք ներկայումս ստեղծված հնարավորություններն առավելագույն արդյունավետությամբ օգտագործելու, Ֆրանսիայի հետ բազմակողմանի համագործակցության զարգացման համար:

Հ. Ալիեւը հայտնեց, որ առաջիկայում Փարիզում բացվելու է Ադրբեջանի դեսպանատունը: Դա լուծված հարց է, որի ձգձգումը մեր թերացումն է, ընդգծեց նա: Անդրադառնալով շրջանում տիրող իրադրությանը եւ Հայաստանի հետ փոխհարաբերություններին, նախագահն ասաց բառացիորեն հետեւյալը.

«Ես միշտ եղել եմ երկխոսության կողմնակից, ես իրոք դիմել եմ Ադրբեջանի եւ Լեռնային Ղարաբաղում կառավարող ուժերի շփումների ու երկխոսության հաստատման, սեպտեմբերին հանդիպում եմ ունեցել նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հետ եւ պատրաստ եմ հանդիպում ունենալ հետագայում: Սակայն, ինձնից անկախ պատճառներով այդ հանդիպումը չկայացավ, ավելին, Ադրբեջանի դեմ Հայաստանի զինված ագրեսիան ավելի ծավալվեց: Հայկական զինված կազմավորումները հարձակվեցին Ֆիզուլու, Ջեբրայիլի, Ղուբաթլուի եւ Զանգելանի շրջանների վրա եւ գրավեցին դրանք: Այդ հարձակումների ընթացքում ես մի քանի անգամ հեռախոսազրույց ունեցա Լ. Տեր-Պետրոսյանի հետ, նա խոստացավ կանխել այդ հարձակումները, սակայն նրա խոստումներն ընդհանուր առմամբ իրենց զարգացումը չգտան: Չգիտեմ, գուցե նա չի կարողացել դա անել կամ եղել են այլ պատճառներ: Ուստի մեր երկխոսությունը շարունակվում է: Ես չեմ նահանջել իմ նախկին դիրքերից: Սակայն մինչ բանակցություններ են վարվում, մինչ Ադրբեջանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի միջեւ ստորագրվել է հրադադարի համաձայնագիր, իրականացվեց հարձակում, որն ավարտվեց Ադրբեջանի Զանգելանի շրջանի գրավմամբ: Այդ շրջանի մոտ 60 հազար բնակիչներ ստիպված եղան ձմռան պայմաններում Արաքս գետով անցնել Իրանի տարածք, այնուհետեւ նրանք կարողացան վերադառնալ եւ այժմ վրաններում են ապրում Ադրբեջանի որոշ շրջաններում»:

Խոսելով ռուս-ադրբեջանական հարաբերությունների վրա Ռուսաստանի ընտրությունների ազդեցության մասին, Ալիեւն ասաց, որ առայժմ վաղ է գնահատական տալ այդ ընտրությունների արդյունքներին, քանի որ ինքը Ռուսաստանը, պետք է նախ դրանք վերլուծի: Ինչ վերաբերում է ռուս-ադրբեջանական հարաբերություններին, նախագահի խոսքերով, ընտրություններից հետո դրանք չեն փոխվել եւ մնացել են նախկին մակարդակի վրա:

Վերջում Հեյդար Ալիեւը նշեց, որ Ադրբեջանից դուրս ապրում են բազմաթիվ ադրբեջանցիներ, ըստ որում նրանցից շատերը երբեք չեն ապրել այն տարածքում, որն այժմ անկախ պետություն է: «Այդուհանդերձ, եթե հայրենիքից դուրս բնակվող ադրբեջանցին ուզում է քաղաքացիություն ստանալ, այս հարցում որեւէ խոչընդոտ չի լինի», հայտնեց նա:

Չորեքշաբթի օրը, պաշտոնական մի շարք հանդիպումներից հետո Հեյդար Ալիեւն ավարտեց իր այցը եւ մեկնեց Ֆրանսիայի մայրաքաղաքից:

ՏԻԳՐԱՆ ԼԻԼՈՅԱՆ
Հատուկ «Ազգի» համար, Փարիզ

Ադրբեջանական աղբյուրները հայկական սպառազինության մասին

Թուրան գործակալությունը, հենվելով անգլիական «Military balance» Լոնդոնի ռազմավարական հետազոտությունների միջազգային ինստիտուտի ամենամյա հրատարակության տվյալների վրա, նշում է, որ Հայաստանն ունի 440 զրահամեքենա, այն դեպքում, երբ սովորական սպառազինությունների կրճատման պայմանագրով նախատեսված է 220-ը: Մասնագետների կարծիքով, այժմ այդ թիվը մեծացել է առնվազն 1,5 անգամ: Անհրաժեշտ է հաշվի առնել, որ կրճատվող ռազմական տեխնիկան Հայաստանն ուղարկում է Ղարաբաղ առանց հաշվարկի եւ միջազգային տեսչության, ինչը վերը նշված պայմանագրի կոպիտ խախտում է: Համաձայն նույն աղբյուրի, ԼՂՀ զինված կազմավորումներում ծառայում են 20 հազար զինծառայող, դրանից բացի այնտեղ կան հայաստանցի 8000 կամավորներ: Կա 13 տանկ, 120 զրահամեքենա եւ 16 հրետանային կայանք: Սակայն, մասնագետների կարծիքով, հայկական կողմի ռազմական տեխնիկան շատ ավելի է: Այն գործնականորեն անհնար է հաշվի առնել հենց այն պատճառով, որ դեռեւս ոչ մի միջազգային տեսչություն չի այցելել ԼՂՀ: Անցած ամիս Ադրբեջանում էին գտնվում Դանիայի ռազմական տեսուչները, իսկ Հայաստանը տարբեր մտացածին պատճառներով առնվազն 2 անգամ խոչընդոտել է Թուրքիայի ռազմական տեսուչների ստուգայցին: Այս մասին հայտնվել է պայմանագրի անդամ երկրներին: Ինչ վերաբերում է տեղեկատվության փոխանակմանը, ապա Ադրբեջանն ամեն տարի, ինչպես եւ նախատեսված է, դեկտեմբերի 15-ին տվյալներ է ներկայացնում պայմանագրով սահմանափակվող զինատեսակների մասին:

Սնարք

Ղարաբաղցի էմիսարներ Ռուսաստանում

Ադրբեջանական Թուրան գործակալության համաձայն, վերջին օրերս Ռուսաստանի հարավում՝ Ստավրոպոլի, Կրասնոդարի երկրամասերում հայտնվել են ԼՂՀ տասնյակից ավելի գործակալներ, որոնք տեղաբնակ հայերի մեջ աշխատանք են տանում, նրանց ստիպելով վերադառնալ Ղարաբաղ: Վկայակոչելով ՌԴ իրավապահ մարմիններին, գործակալությունը հայտնել է, որ տեղացի հայերին վախեցնում էին Վլադիմիր Ժիրինովսկիով, որը մտադիր է «ռուսական հողը մաքրել տարբեր հրեաներից ու բիզնեսմեններից»: Տեղեկատվությունը նշում է, որ երբ այս փաստարկները չեն ազդում, ապա ԼՂՀ ներկայացուցիչներն այլ միջոցներն են կիրառում: Այսպես, Դոնի Նախիջեւանում գործակալները դաժանորեն ծեծել են մի հայի, որը դժգոհել է նրանց գործողություններից:

Սնարք

Իրանցիները թմրադեղեր են վաճառում Ադրբեջանում

Նոյեմբերի վերջին Բաքվում քրեական գործ հարուցվեց Իրանի Իսլամական Հանրապետության քաղաքացիների կողմից 1 կգ օփիում թմրադեղ վաճառելու վերաբերյալ: Այս մասին Թուրան գործակալությանը հայտնեց թմրաբիզնեսի դեմ պայքարի բաժնի պետի տեղակալ Թավաքկուլ Սամիչեւը: Նրա խոսքերով, Իրանից երկու երիտասարդ էին ժամանել, իբր բժշկական համալսարան ընդունվելու նպատակով: «Աշերոն» հյուրանոցում նրանց խորհուրդ տվեցին Իրանից թմրադեղեր բերել Ադրբեջանում վաճառելու համար: Ձերբակալվածները խոստովանեցին, որ նրանցից մեկին հաջողվեց Ջալիլաբադով վերադառնալ Իրան եւ իր հետ բերել մեկ կիլոգրամ օփիում: Իրանցիները ձերբակալվել էին վաճառքի փորձի ժամանակ: Սամիչեւը հայտնեց, որ այս տարի թմրադեղեր վաճառելիս ձերբակալվել է 8 իրանցի: Բաքվի «սեւ շուկայում» 1 կիլոգրամ օփիումի գինը կազմում է 6-9 միլիոն ռուբլի, իսկ մանրավաճառ գինը հասնում է 15-16 միլիոն: Համեմատած ԱՊՀ մյուս հանրապետությունների հետ, Ադրբեջանում թմրանյութերն ավելի էժան են: Դա բացատրվում է թմրադեղերի կենտրոն երկրների (Իրան, Աֆղանստան, Միջին Ասիա) մոտիկությամբ եւ թմրանյութերի մեծ առաջարկով:

Սնարք

digitised by A.R.A.R.@

Ի՞ՆՉ Է ՊԵՏՔ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՑԻ ԼԻՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Արդեն երկրորդ օրն է, ինչ Գերագույն խորհրդում քննարկվում է իրավական հարցերի հանձնաժողովի ներկայացրած «Քաղաքացիության մասին օրենքի» նախագիծը: Ընդ որում, սա արդեն օրենքն ընդունելու երրորդ փորձն է. նախորդ երկու դեպքերում օրենքն ուղարկվել էր լրամշակման: Հանրապետության համար խիստ կարեւոր նշանակություն ունեցող այս օրենքի ընդունման ձգձգման համար մեղք է, որ ծանրակշիռ պատճառներ լինեն, այլապես ուշացումը ոչնչով չի արդարացվում: Սակայն նույնիսկ երկու անգամ լրամշակման ուղարկված նախագիծը բուռն քննարկումներ առաջացրեց: Ո՞րն է պատճառը:

[illegible]

Հ. Գ. Ի վերջո, 2 օր տեւած քննարկումներն այդպես էլ որեւէ արդյունքի չբերեցին. օրենքը նախագահությամբ չընդունվեց: Կազմվել հարցեր միայն ո՞ր երկրի քաղաքացիներն են մեր պատգամավորները:

ԱՐՍԵՆ ԲԱՂՄԱՍԱՐՅԱՆ

Քաղաքացիությունը եւ երկքաղաքացիությունը հայազգիների բնական իրավունքն է

Խորհրդարանի երեկվա նիստում, ԳԳ քաղաքացիության եւ օտարերկրացիների մասին օրենքների նախագծերը քննարկելիս առանձին երույթ ունեցավ նաեւ Գիս պատգամավոր. ՌԱԿ խմբակցության անդամ եւ Երեւանի պետհամալսարանի իրավաբանական ֆակուլտետի դեկան Ռաֆիկ Պետրոսյանը, ասադարձելով իր տեսակետները քննարկվող հարցի, ավելի ճշգրիտ օրենքի լրամշակված տարբերակի մասին: Այդ տեսակետները հիմնականում համապատասխանելով խմբագրության կարծիքին, ներկայացնում ենք ընթերցողների ուշադրությանը:

Օրինագիծը սահմանադրական է: Այն շուրջ երկու տարի մշակվում էր, նորից է մշակվում ու ոն նարկվում:

Նախորդ քննարկումներից հետո [illegible]

[illegible]

Կայծից մինչեւ բոց է բռնկվում

Կրակի հետ խաղ անել չանելու խորհուրդը կարելի է կիրառել հայաստանյան առեւտրականացված բոլոր մակարդակներում վերից վար, բայց այս անգամ խոսքը չափազանց ուղղակի է: Է ներգետիկ ճգնաժամի ոտքը հանրապետության բացահայտորեն բարի չէր, եւ նրա գործած աննախադեպ ավերածությունը դրսեւորվում է հրդեհի տեսքով:

Այնուամենայնիվ, եթե առավելագույն ՀՀ ՆԳՆ հրշեջ պահպանության վարչության մեծական հրդեհային հսկողության բաժնի մեջ, [illegible]

[illegible]

Ռ. Խ.

Ուշադրություն

Պահանջվում է ռուսերեն, հայերեն, պարսկերեն լեզվին տիրապետող բուհական մասնագետի: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել 530770:

digitised by A.R.A.R.@

Տեսակետ

ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ՆԿԱՏԱՌՈՒՄՆԵՐ

Դատապաշտպան Շալիկո Դարբինյանի հոդվածի առթիվ

Ներկայացվող նյութը թեեւ խիստ մասնագիտական է, սակայն հաշվի առնելով, որ նյութական ծանր կացության պատճառով շատ պարբերականներ, որոնց գործն է այսպիսի նյութերի հրապարակումը, լույս չեն տեսնում, հարմար գտանք հրապարակել այն, հույս ունենալով, թե հոդվածը կգտնի իր ընթերցողին:

Անհրաժեշտ է փաստել, որ վերջին ժամանակաշրջանում իրավաբանական լրատվական աղբյուրներում ավելի հաճախակի են դարձել գիտագործնական նշանակության այնպիսի հոդվածների հրապարակումները, որոնք լուսաբանում են իրավունքի տարբեր ճյուղերին վերաբերող վիճահարույց հարցեր, եւ որոնք, վերջին հաշվով, ուղղված են գործող օրենքների զարգացմանն ու կատարելագործմանը:

Այդ իմաստով բացառություն չի կազմում նաեւ դատապաշտպան Շալիկո Դարբինյանի ստորագրությամբ «Իրավունք եւ օրինականություն» պարբերականի թիվ 3-ում «Դատողություններ տրանսպորտային հանցագործությունների մասին» վերտառությամբ տպագրված հոդվածը: Հոդվածագիրը բավարար մանրամասնությամբ վերլուծելով տրանսպորտային եւ գործող քրեական օրենքով նախատեսված անզգուշությամբ կատարված մյուս հանցագործությունների միատարր էությունը, ճիշտ կերպով հանգել է այն եզրակացության, որ հատկապես ՀՀ քրեական օրենսգրքի 173 հոդվածի դիսպոզիցիայում ու սանկցիայում նպատակահարմար է կատարել էական փոփոխություններ: Այնուհետեւ, հեղինակը ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասի տարբեր գլուխների տակ զետեղված անզգուշաբար կատարված հանցատեսակների համադրման միջոցով վեր է հանել պատժի ինչպիսի հակասությունները, օրենսդիրների կողմից համանման հանցագործություններ կատարելու համար ոչ տարբերակված մոտեցումներ ցուցաբերելու միտումը, ապա ընթերցողին ներկայացրել առաջարկությունների իր «փաթեթը»:

Ընդհանուր բնույթի դատողություններ անելուց հետո, ելնելով 1987 թվականի հունվարի 1-ից գործող «Ճանապարհային երթեւեկության կանոնագրքով» նախատեսված տրանսպորտային միջոցների երթեւեկության անվտանգության եւ շահագործման կանոնների խախտումների տարատեսակություններից եւ իրավական հետեւանքների աստիճանից (արագության գերազանցում, հարբած վիճակում տրանսպորտ վարելը, հետիոտնի կողմից անզգուշությունը, ինչպես նաեւ մի քանի անձանց նվազ կամ ծանր մարմնական վնասվածքներ պատճառելը եւ այլն), հեղինակը հանգել է այն սխալ եզրակացության, որ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 173 հոդվածը պետք է վերաշարադրվի 12 մասերից բաղկացած խմբագրությամբ: Ընդ որում, երեորեն հետաքննելի արարքները՝ կապված տուժողի կողմից անզգուշության, նորմալ պահանջներին չհամապատասխանող ճանապարհային պայմանների, մի քանի անձանց (երկու եւ ավելի) նվազ ծանր մարմնական վնասվածքներ հասցնելու եւ մի շարք այլ պատճառահետեւանքային գործոնների հետ, Դարբինյանը տրանսպորտային խախտումները դասակարգել է «գործողությամբ» եւ «անզգուշությամբ» կատարվածների:

Չանդրադառնալով համանման մյուս դատողություններին, տեղն ու տեղը նկատենք, որ քրեական օրենսգրքի 173 հոդվածում կատարվելիք փոփոխություններին վերաբերող նրա առաջարկությունները թե՛ տեսական եւ թե՛ գործնական առումներով միանգամայն անընդունելի են:

Նախ եւ առաջ հանցակազմ առաջացնող ցանկացած օրենք ձեւավորվում, ընդունվում ու գործողության մեջ է մտցվում ոչ թե հանցագործության բոլոր հնարավոր տարբերակների նախատեսմամբ (այդ սկզբունքի ընդունման դեպքում քրեական օրենքի առանձին հոդվածները կուռճացնեն գործող օրենսդրությունը, առաջ կբերեն ավելորդ կրկնողություններ, որոնք իրենց հերթին արհեստական դժվարություններ կստեղծեն օրենքից օգտվելու, առավել եւս դրանց կիրառման գործընթացներում), այլ կոնկրետ հանցագործության տիպական, խտացված ու միասնական օրենքի աստիճանի բարձրացված բաղադրատարրերի համակցությամբ: Մյուս կողմից էլ անզգուշությամբ կատարված հանցագործությունները տարափեղկելու մոտեցումներն ինքնին կհակասեն տեսականորեն սահմանված եւ գործնականորեն ընդունելի, ինչպես նաեւ քրեական օրենսդրության ճկունության պատժման հանրահայտ ու անխախտելի սկզբունքները:

Այդուհանդերձ, նյութական օրենսգրքի 173 հոդվածը ձեւի ու բովանդակության տեսակետից իրոք կարիք ունի փոփոխության, բայց ոչ Դարբինյանի «մոդելով»:

Մեր կարծիքով, օրենսգրքի 173 հոդվածը, որտեղ խոսվում է տրանսպորտային միջոցներ վարող անձի կողմից տրանսպորտային միջոցների երթեւեկության կանոնների խախտման եւ դրա իրավական հետեւանքների մասին, պետք է պահպանվի իր երեք մասերով հանդերձ, սակայն հետեւյալ չափանիշների կիրառմամբ:

Նեղ առումով ՀՀ քրեական օրենսգրքի հատուկ մասի հոդվածների, այդ թվում նաեւ 173 հոդվածի հանցակազմերի համար նախատեսված պատժատեսակները, ի տարբերություն գործող քրեական օրենքի, պետք է «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի» օրինակով թվարկվեն, շարադրվեն մեղմից ծանր աստիճանակարգով: Այդ կանոնի առավելությունն այն է, որ յուրաքանչյուր դեպքում, ելնելով արարքի հանրային վտանգավորության աստիճանից, գործի կոնկրետ հանգամանքներից եւ հանցավորի անձնավորությունից, դատարանը պատժի նպատակներին համապատասխան, բացառման սկզբունքով հնարավորություն կստանա մեղավորի նկատմամբ ընտրելու ամենանպատակահարմար պատժատեսակ:

Լայն առումով քրեական պատիժների սահմանումը, բացի վերը նշված կանոնի պահպանումից, պետք է հիմնված լինի երկու փոխպայմանավորված ու անքակտելի սկզբունքների վրա.

1) Քրեական օրենքի հատուկ մասի հատկապես ազատազրկման ձեւով պատժատեսակներ նախատեսող հանցակազմերի ստորին եւ վերին սահմանները օրենսդրորեն պետք է սահմանափակել երեք տարով:

2) Հատուկ մասի հոդվածները պետք է բաղկացած լինեն ոչ ավելի երեք մասերից, իսկ միեւնույն հոդվածի միմյանց հաջորդող մասերը պետք է սկիզբ առնեն նախորդող մասի սանկցիայով նախատեսված առավելագույն պատժաչափի սահմանագծից:

Այսպես, օրինակ, ՀՀ գործող օրենսգրքի 173 հոդվածի 1-ին մասը նախատեսում է ազատազրկում մինչեւ երեք տարի ժամանակով կամ ազատազրկման հետ չկապված պատժատեսակներ. 2-րդ մասի սանկցիան անհասկանալիորեն նախատեսում է ազատազրկում երկուսից մինչեւ տասը տարի ժամանակով, իսկ երրորդ մասը ազատազրկում յոթից մինչեւ տասնհինգ տարի ժամանակով:

Դժվար չէ նկատել, որ պատժաչափեր սահմանելու առումով օրենսդիրները հետեւողական չեն կանոնարկել անզգուշությամբ եւ դիտավորությամբ ծանր հանցագործություններ կատարած անձանց պատիժները: Ընդհակառակը, առանձին դեպքերում անզգուշաբար կատարված հանցագործությունների կոնկրետ դեպքում ծանր ելքով տրանսպորտային հանցագործությունների կատարման համար, ինչպես նշվեց, գործող քրեական օրենքը նախատեսում է անհամեմատ խիստ պատիժներ, քան դիտավորությամբ կատարված հանցագործությունների համար:

Վերեւում շարադրված, մեր կողմից ներկայացված կանոնների կիրառման դեպքում ՀՀ քրեական օրենսգրքի 173 հոդվածի պատժատեսակներից ազատազրկում նախատեսող մասը կունենա հետեւյալ պատկերը՝ առաջին մասը կնախատեսի ազատազրկում վեց ամսից մինչեւ մեկ տարի ժամանակով, երկրորդ մասը՝ ազատազրկում մեկից մինչեւ չորս տարի ժամանակով, իսկ երրորդ մասը՝ ազատազրկում չորսից մինչեւ յոթ տարի ժամանակով, որպիսի պատիժների սահմանումը, ինչ խոսք, ավելի կհամապատասխաներ դատական առօրյայում տարվող պատժի քաղաքականությանը:

Ինչ վերաբերում է ՀՀ քրեական օրենսգրքի 173 հոդվածին ընդհանրապես, ապա մեր կարծիքով, դրա առաջին մասի դիսպոզիցիայից պետք է դուրս բերվի «տուժողին թեթեւ մարմնական վնասվածք պատճառելը կամ էական նյութական վնաս առաջացնելը» հղումը, այդպիսի անզգույշ գործողությունների կատարման համար նախատեսելով վարչաիրավական պատասխանատվություն:

Նման առաջարկության ընդունման դեպքում նշված հոդվածի առաջին մասը կվերախմբագրվի հետեւյալ կերպ. «Տրանսպորտային միջոցներ վարող անձի կողմից տրանսպորտային միջոցների երթեւեկության անվտանգության եւ շահագործման կանոնների խախտումը, որը տուժողին նվազ ծանր կամ ծանր վնասվածք է պատճառել, պատժվում է մինչեւ 15 նվազագույն աշխատավարձի չափով տուգանքով, կամ մինչեւ երեք ամիս ժամանակով կալանավորումով, կամ ազատազրկման վեց ամսից մինչեւ մեկ տարի ժամանակով տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքի զրկումով մինչեւ մեկ տարի ժամանակով, կամ առանց դրա: (Այստեղ եւ հետագա պատժատեսակներն ու պատժաչափերը վերցված են տողերիս հեղինակի նախկինում լույս տեսած գիտահրապարակախոսական հոդվածներից, որոնցում, մասնավորապես, առաջարկվում է տուգանքի չափերը սահմանել ՀՀ-ում գործող նվազագույն աշխատավարձի նկատմամբ գործակցի կիրառմամբ, ներդնել նոր պատժատեսակներ՝ ինչպիսին է կարճատեւ ժամկետով՝ մինչեւ երեք ամիս ժամանակով «կալանավորում», «ազատության սահմանափակում» եւ այլն:

3) Հոդվածի երկրորդ մասը նոր խմբագրությամբ կունենա հետեւյալ շարադրանքը.

«Նույն արարքը, որի հետեւանքով մահացել է տուժողը՝ պատժվում է ազատության սահմանափակումով մեկից մինչեւ չորս տարի ժամանակով, կամ ազատազրկման նույն ժամանակով՝ տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքի զրկումով մինչեւ երեք տարի ժամանակով»:

4) Վերջապես հոդվածի երրորդ մասը կշարադրվի հետեւյալ կերպ. «Այս հոդվածի առաջին մասով նախատեսված արարքը, եթե այն առաջացրել է մի քանի անձանց մահ՝ պատժվում է ազատազրկմամբ չորսից մինչեւ յոթ տարի ժամանակով՝ տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքի զրկումով մինչեւ հինգ տարի ժամանակով»:

Մնում է ավելացնել, որ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 173 հոդվածի ներկայացված խմբագրությամբ գործերին ընթացք տալիս ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 28 հոդվածի մեջ կարելի է ու պետք է մտցնել փոփոխություն՝ այն է, այդ հոդվածի երրորդ մասով առաջին ատյանի կարգով քրեական գործերի քննությունը՝ ՀՀ գերագույն դատարանի քրեական գործերի դատական կոլեգիայից հանձնելով ժողովրդական դատարանների քննությանը:

ՌՈԲԵՐՏ ՊՈՂՈՍՅԱՆ
Երկրորդ դասի որակավորումով դատավոր

Կարծիք

Գոբլը Թուրքիային դարձյալ առաջ է մղում

ԱՄՆ-ի արտաքին գործերի նախկին աշխատակից, Քարնեգի կազմակերպության ավագ գիտաշխատող Պոլ Գոբլը, որը նախկին Խորհրդային Միության ազգությունների հարցերով լավագույն մասնագետներից է համարվում, Կենտրոնական Ասիայի նորանկախ հանրապետությունների ապագայի մասին այն կարծիքին է, որ նորանկախ հանրապետություններում տիրող կացությունը փոփոխությունների է ենթարկվելու: Ապագայում այստեղ կավելանա անկախ երկրների թիվը, պատերազմները եւս շատ կլինեն: Կենտրոնական Ասիայի հանրապետությունների ղեկավար կազմում նույնպես ակնառու փոփոխություններ կդիտվեն: Նա գտնում է, որ Կենտրոնական Ասիան երկրաքաղաքական մեկ միավոր չէ, այլ Կենտրոնական Ասիան իր մեջ ընդգրկում է մի քանի երկիր, որոնք մշակութային, հասարակական եւ պատմական տեսանկյունից տարբերվում են միմյանցից: Սրանք նոր երկրներ են, որոնցում ազգագոյացման եւ պետականության ստեղծման ընթացքները համաքայլ են ընթանում եւ համանման են:

Գոբլը Ղարաբաղի հիմնահարցի լուծման կապակցությամբ մեծ նշանակություն է տալիս Իրանի միջնորդության դերին:

Գոբլը վերջերս Վաշինգտոնում Ամերիկյան թուրքերի միությունում տեղի ունեցած հանդիպման ժամանակ իր ելույթը նվիրել է Թուրքիայի դերին Կենտրոնական Ասիայում: «Ամերիկայի ձայն» ռադիոկայանի պարսկերեն ծրագիրը հաղորդում էր պատրաստել այդ հանդիպումից, որը ձեզ ենք ներկայացնում թարգմանաբար:

Գոբլի կարծիքով, եթե դեռեւս չեն իրականացվել այն լավատեսություններն ու կանխատեսումները Թուրքիայի նշանակալից դերի վերաբերյալ Կենտրոնական Ասիայի հանրապետություններում, ապա դա չի նշանակում, որ ապագայում այլեւս չեն իրականացվի դրանք: Նա անդրադառնալով իր այն տեսակետին, ըստ որի, անցյալ տարվա համեմատությամբ Թուրքիայի դերը զգալիորեն մեծացել է այդ հանրապետություններում, նշել է, որ ցավոք, այսօր թե Թուրքիայում, եւ թե Միջին Ասիայում շատ քչերն են դա հասկանում: Ինչ վերաբերում է մարդկանց սպասումներին, Թուրքիայի դերի աճի առումով ավելացրել է նա, ցավոք սրտի, նման մտածելակերպը բխում է այն սխալ տեսակետից, որը գոյություն ունի թե՛ Թուրքիայում, թե՛ Արեւմուտքում: Այն է՝ Միջին Ասիայի նորանկախ հանրապետությունները չպետք է դիտել որպես իսլամական երկրներ:

Գոբլը, խոսելով Իրանի եւ Թուրքիայի մրցակցության մասին Կենտրոնական Ասիայի հանրապետություններում իրենց ազդեցության ոլորտն ընդլայնելու հարցում, ընդգծել է, որ Թուրքիան Իրանի նկատմամբ որոշ առավելություններ ունի.

ա. Թուրքիան համարվում է ոչ կրոնական ժողովրդավարական պետություն, մինչդեռ Իրանն այդպիսին չէ:

բ. Թուրքիան քաղաքական առումով ունի այն կայունությունը եւ ապահովությունը, որպեսզի արեւմտյան երկրները կարողանան այդ հանրապետություններին օգնել Թուրքիայի միջոցով: Մինչդեռ արեւմտյան ոչ մի երկիր նույնիսկ չի էլ մտածի Իրանի Իսլամական Հանրապետության միջոցով օգնություն հասցնել այդ հանրապետություններին:

գ. Եւ վերջապես Թուրքիայի եւ Կենտրոնական Ասիայի հանրապետությունների միջեւ կան լեզվական եւ մշակութային ընդհանրություններ:

ԱՄՆ-ի արտգործնախարարության նախկին աշխատակիցը շարունակել է, ասելով, որ Թուրքիայի աշխարհագրական հեռավորությունն այդ հանրապետություններից, Թուրքիայի համար շատ բարդ խնդիր է: Միեւս էլ Իրանն այդ երկրներից մի քանիսի հետ ընդհանուր սահման ունի: Իսկ մյուս կողմից էլ իրանցիները շիա են, Կենտրոնական Ասիայի ժողովուրդները՝ սուննի: Գոբլն այնուհետեւ նախազգուշացնում է, որ թեեւ թվում է, թե միայն Իրանը եւ Թուրքիան են իրենց ազդեցությունը տարածելու նպատակով մրցության մեջ այդ հանրապետություններում, սակայն այս հարցում չպետք է մոռացության տալ Ռուսաստանը: Ռուսաստանը հզոր եւ ընդարձակ երկիր է, նույնիսկ այսօր էլ ռազմական ուժի առումով կարող է այդ հանրապետություններին սպառնալ, որպեսզի հետեւեն Ռուսաստանին: Ռուսաստանին հակաճառելու արդյունքները եւ հետեւանքները կարելի է տեսնել Վրաստանում եւ Ադրբեջանում: Գոբլն ավելացրել է, որ եթե Ռուսաստանը ցանկանա այդ նույն եղանակով հաստատվել Կենտրոնական Ասիայում, այստեղ վիճակը կապակայունանա: Եւ շրջանը շատ ավելի վատ կացության մեջ կընկնի, քանի որ այստեղ մենք դեմ հանդիման կլինենք ռուսական ռազմաարդյունաբերական հզոր համալիրին, որը օր օրի կաճի: Մինչդեռ մենք Արեւմուտքում կայունությանն ամեն ինչից կարեւոր եւ վեր ենք համարում: Նման իրավիճակը պատճառ կլինի, որ մենք պատրաստված նախագահ Ելցինին կհովանավորենք նրա ավելի խիստ եւ ավելի վատ քայլերում, որոնք նա կկատարի հանուն կայունության: Գոբլն ընդգծել է, որ տնտեսական միասնությունը եւ փոխհարաբերությունն անպայման քաղաքական միասնություն չի ենթադրում: Որպես օրինակ կարելի է հիշատակել Կանադային եւ ԱՄՆ-ին: Թեեւ Կանադայի տնտեսությունը գրեթե լիովին կապակցված է ԱՄՆ-ի տնտեսությանը, սակայն ոչ մի խելացի մարդ չի ասի, թե տնտեսական նման կապի պատճառով Կանադան քաղաքական առումով եւս գտնվում է ԱՄՆ-ի ազդեցության տակ եւ վերահսկվում է ԱՄՆ-ի կողմից: Այսուհանդերձ, ռուսների տեսակետները տարբերվում են եւ մինչեւ այժմ ոչ մի վնաս չկրելով՝ օգտվում են իրենց ազդեցությունից: Պոլ Գոբլը վերջում նշել է, որ համոզված է, թե կանխատեսելի ապագայում Կենտրոնական Ասիայի երկրները, ինչպես, օրինակ, Ուզբեկստանը, Ռուսաստանի հետ կպահպանեն առեւտրական սերտ փոխհարաբերությունները, այնուամենայնիվ դա չի նշանակում, որ Ուզբեկստանը կլինի Ռուսաստանի գաղութ:

Պատրաստեց
ԷՄՄԱ ԲԵԳԻՐՋԱՆՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

GATT-Ը ՎԵՐԱԿԱԶՄԱՎՈՐՎՈՒՄ Է

Ընդամենը մի քանի օր առաջ Բրյուսելում, 116 երկրներ ընդգրկող GATT-ի՝ աշխարհում միջպետական առեւտրական մեծագույն համաձայնագրի շուրջ համաձայնություն գոյացավ, եւ կողմերը պայմանավորվեցին մեկ ամիս հետո Ժնեւում ստորագրել համաձայնագրի վերջնական տեքստը: Դրանով փաստորեն համապատասխան երկրների առեւտրի նախարարություններն իրենց ձեռքերում են պահելու համաշխարհային առեւտրական գործառնությունների ամբողջ ցանցը, որն անկասկած իր ազդեցությունն է թողնելու միջազգային տնտեսության եւ նաեւ քաղաքականության վրա: Իսկ ի՞նչ է GATT-ը, ե՞րբ է առաջացել, եւ ի՞նչ միջոցառումներ է իրականացնում: The Economist հանդեսի դեկտեմբերի 10-ի համարից քաղում ենք հետեւյալ տեղեկությունները:

GATT-ի Տուրքերի եւ առեւտրի ընդհանուր համաձայնագրի (ՏԱԸՀ) գաղափարը ծնունդ է առել 1947-ին Ժնեւում: Նրան այդ ժամանակ մասնակցել են 23 երկրներ: Բանակցությունների ներկա փուլը, որն ավարտվեց Բրյուսելում, թվով ութերորդն է եւ կոչվում է Ուրուգվայական փուլ, որովհետեւ այն սկսել է ավելի քան յոթ տարի առաջ, Ուրուգվայում: Դրան մասնակցել են 116 երկրներ: Սովորաբար յուրաքանչյուր փուլ կոչվում է այն երկրի կամ անձի անունով, որը նախաձեռնում է ընդհանուր բանակցությունները: Ամեն փուլ հենվում է նախորդ փուլերում ձեռք բերված արդյունքների վրա:

Սկզբնական շրջանում հիմնական աշխատանքը միջազգային սակագների իջեցումն ու տուրքերի նվազեցումն էր: Դրանք 50-ական թվականների 40 տոկոսից իջեցվել են 4–7 տոկոսի, իսկ ներկա փուլի ավարտով սպասվում է, որ այն նվազի մինչեւ 3 տոկոս: Հետագայում GATT-ը, ընդլայնելով իր աշխատանքի ոլորտը, ներառել է նաեւ այլ բնագավառներ: Այսպես, Քենեդիի փուլն օրենքներ է ընդունել դեմփինգի առաջն առնելու համար: Դեմփինգն արտադրության ծախսերից ցածր գներով ապրանքները միջազգային շուկա արտահանելն է, որ նպատակաուղղված է մրցակիցներին արտամղելու եւ նորանոր շուկաներ զավթելու: Այն հատուկ քաղաքականություն է, որը ներքին շուկայում ապրանքների առաջարկի սահմանափակման միջոցով հնարավոր է դարձնում մենաշնորհ բարձր գներ սահմանել: Տոկիոյի փուլն առավել ուշադրություն է դարձրել արտահանվող ապրանքների որակի եւ տեխնիկական համապատասխանության վրա: Ընդունվել է համապատասխան օրենքներ պահանջված տեխնիկական չափանիշների, արտոնագրերի ներմուծման եւ մաքսային կանոնների խախտումների դեմ:

GATT-ի շրջանակներում իշխում է հավասարության ու անխտրականությունը: Բոլոր անդամ երկրների շուկաները հավասարապես բաց են միմյանց առաջ: Երբ մի երկիր համաձայնվում է որեւէ ապրանքի վրա դրված տուրքը նվազեցնել, սովորաբար մի որեւէ այլ փոխհատուցման դիմաց, այն ինքնաբերաբար տարածվում է նաեւ մյուս երկրների վրա: Նոր սակագինը հետագայում չի կարող բարձրացվել մինչեւ բոլորը չմասնակցեն նոր քննարկումների եւ չփոխհատուցվեն: Փոքր երկրների համար GATT-ը նաեւ լավագույն միջոցն է մտնելու մեծ երկրների շուկաները: Այնտեղ բոլոր ազգությունների գործարար մարդիկ արժանանում են միեւնույն վերաբերմունքի: Արտակարգ վերաբերմունք ցուցաբերել թույլատրվում է միայն այն դեպքում, երբ տվյալ երկրի արդյունաբերությունն անհուսալիորեն վատ վիճակում է, կամ բյուջեի դեֆիցիտն այնտեղ ահազնացող չափերի է հասել: 1950-75-ի ժամանակահատվածում հինգ անգամ ավելացել է համաշխարհային առեւտրի ծավալը, որն իր հերթին ավելի քան կրկնապատկել է միջազգային տնտեսական վերելքը:

Ներկա ութերորդ փուլն անցած յոթ տարիների ընթացքում քննարկել է մի շարք կարեւորագույն միջոցառումներ, որոնք ամփոփված են 450 էջ կազմող վերջնական համաձայնության մեջ: 28 հիմնական կետեր պարունակող այդ փաստաթղթից կարելի է նշել հետեւյալները.

Առաջին անգամ հաստատել մի շարք օրենքներ, որոնք առնչվում են ծառայությունների բնագավառում առեւտրի կազմակերպմանը: Դրանց մեջ մտնելու են ոչ միայն 900 միլիարդ դոլարի արժողությամբ միջսահմանային կամ արտաքին ծառայությունները, այլեւ 3 տրիլիոն դոլարի հասնող ներերկրային կամ ներքին ծառայությունները, որոնց շարքում կարելի է թվել ապահովագրությունը:

Պաշտպանել բոլոր տեսակի մտավոր գործունեության արգասիք հանդիսացող սեփականությունը: Դրանց մեջ մտնում են արտոնագրերը, հեղինակային կամ հրատարակչական իրավունքները եւ գործարանային ապրանքանիշերը:

Առնվազն մեկ տասնամյակով նվազեցնել տուրքերը զարգացող երկրներին օգնելու նպատակով:

Վերանայել լրավճարների (դոտացիաների) դեմ ընդունված օրենքները:

Կրճատել դեմփինգի առաջն առնող օրենքների խախտումները:

Կարգավորել առաքման ու փոխադրումների վերաբերյալ կանոնները:

Քննարկվել են նաեւ կազմակերպչական հարցեր՝ նպաստելու համար GATT-ի որպես միջազգային հաստատության վերակազմավորմանը: Այն մինչեւ այժմ եղել է ժամանակավոր մի համաձայնագիր եւ անգամ վավերացված չի եղել Ամերիկայի կողմից:

Այժմ որոշվել է վերակազմավորել այն որպես լիարժեք մի հաստատություն Բազմակողմանի առեւտրական կազմակերպության անունով:

Պատրաստեց
ՅԱԿՈԲ ՕՈՒԼԻԿՅԱՆԸ

Թուրքիա

Դարձյալ Օջալան

• Սկիզբը էջ 1

ու «Ենի Գյունայդըն» ակնհայտորեն շահարկում են PKK-ի առաջնորդի անունը: Նման շահարկումներին է միանում նաեւ Թուրքիայի ներքին գործերի նախարար Նահիթ Մենթեշեն, վճռականորեն հայտարարելով. «Օջալանն անպայման կձերբակալվի եւ կբերվի Թուրքիա կրելու համար իր արժանի պատիժը»:

«Ազգը» նոյեմբերի 17-ի համարում, անդրադառնալով Օջալանի ձերբակալման վերաբերյալ «Ենի Գյունայդընի» եւ «Հյուրրիյեթի» հրապարակումներին, հատուկ շեշտել էր, որ «քանի առկա է Թուրքիայում քուրդ ազգաբնակչության շարժումը, միշտ առկա կլինի նաեւ նրա ղեկը մեկ այլ կազմակերպության հանձնելու հնարավորությունը: Ուստի Ափոյից ու PKK-ից ձերբազատվելու լավագույն միջոցը պաշտոնական Անկարայի համար քրդական հարցին որեւէ ընդունելի լուծում գտնելն է»: Մեկնաբանության քննույթի այս միտքը, որ գալու էր առաջնորդվելու մեզ որեւէ շահարկումներից արդեն Հայաստանում, ըստ երեւույթին, անհասկանալի է մնացել որոշ շրջանակների համար: Այնուամենայնիվ, մենք կարեւոր ենք համարում ոչ թե վերաբերմունքն «Ազգի» հանդեպ, այլեւ «Ափոյի ձերբակալման» լուրերի հնարավոր ազդեցությունը Թուրքիայում ծավալվող քրդական շարժման վրա: Սա, ինչ խոսք, բարդ խնդիր է, հետագա ուսումնասիրության կարիք է զգում: Ասենք նաեւ, որ բազմաթիվ են միամտաբար նմանօրինակ լուրերի առաջացման պատճառները: Ինչ վերաբերում է դրանց տարածման միտումներին, ապա դրանք, PKK-ի մարտիկներին բարոյալքելու, Թուրքիայի քուրդ ազգաբնակչության շրջանում խուճապ առաջացնելու, կազմակերպությունը վերջիններիս աջակցությունից զրկելու նպատակ են հետապնդում:

Հ. Չ.

Հավանան պնդում է, որ Քենեդիին սպանեցին կուբացիները

Կուբայի հեռուստատեսությունը ցուցադրել է նորաեւր փաստագրական «Հրացան ZR» ֆիլմը, որը ԿՀՎ-ին եւ մաֆիային մեղադրում է Ջոն Քենեդիի սպանության մեջ: Կուբայական անվտանգության ծառայությունը պնդում է, որ հանցագործությունը կատարվել է ոչ թե Լի Հարվի Օսվալդի կողմից, այլ հենց նշանառուների, որոնցից երկուսը ԱՄՆ-ում հաստատված կուբայական հակահեղափոխականներն էին:

Ֆիլմը նվիրված է ԱՄՆ-ի ԿՀՎ-ի կողմից Ֆիդել Կաստրոյի դեմ կազմակերպած մահափորձերի պատմությանը: Սակայն իրադարձությունների շղթան, որը կառուցել է սցենարի հեղինակ, բրազիլացի լրագրող Կլաուդիա Ֆուրիատին, հանգեցրել է դալլասյան պատմությանը: Սցենարիստուհու տրամադրությամբ, երկու դեպքում էլ կազմակերպիչները եւ կատարողները միեւնույն դեմքերն էին եղել:

Ֆիլմը պատրաստված է «ZR. Քենեդու սպանող հրացանը» սցենարով, որը Կլաուդիա Ֆուրիատին գրել է Հավանայում անցկացրած 13 ամսում: Նրան ցույց էին տվել կուբայական անվտանգության ծառայության որոշ գաղտնի փաստաթղթեր եւ թույլատրել էին հարցազրույց վերցնել Կաստրոյի հետախուզության սպաներից: Դիվիզիայի գեներալ Ֆաբիան Էսկալանտե Ֆոնտը, որը 1976-1982 թվականներին ղեկավարում էր պետական անվտանգության ծառայությունը, հեռուստաէկրանից անում է մի սենսացիոն հայտարարություն. Քենեդիի սպանությանը մասնակցել են 5 հոգի, նրա վրա կրակել են մի քանի կետից, եղել էր 4-5 կրակոց: Համաձայն մեր հետաքննության, ասաց գեներալը, նախագահի վրա կրակել են երեք վարձու մարդասպաններ, որոնք կապված էին Չիկագոյի մաֆիայի հետ, եւ երկու կուբացի հակահեղափոխականներ: Կուբացիների անուններն են Էլադիո Դել Վալե Գուտիերես եւ Էրմինիո Դիաս Գարսիա:

Նրանցից առաջինը, հաղորդվում է ֆիլմում, Բատիստայի բռնապետության օրոք կուբայական հետախուզության գործակալ էր: 1966 թվականի մայիսին նա ու եւս մի հայտնի կուբայական հակահեղափոխական՝ Թոնի Կուեստան գաղտնի կերպով թափանցել էին Կուբա՝ Ֆիդել Կաստրոյի դեմ հերթական մահափորձ կազմակերպելու համար: Դել Վալե Գուտիերեսը զոհվեց Հավանայի Միրամար շրջանում, հրաձգության ժամանակ, երբ պետանվտանգության գործակալները փորձում էին բռնել նրան: Թոնի Կուեստան ծանր վիրավորվեց, որի պատճառով կուրացավ եւ դրանից հետո երկար տարիներ անցկացրեց բանտարկության մեջ Կուբայում: Էրմինիո Դիաս Գարսիան դոմինիկյան բռնապետ Տրուխիլյոյի ամենամերձավոր օգնականներից մեկն էր: Քենեդու զոհվելուց հետո նրան անհայտ պարագաներում սպանեցին Նյու Օռլեանում:

Իր գիրքը ներկայացնելով Ռիո դե Ժանեյրոյում, 39-ամյա Կլաուդիա Ֆուրիատին հայտարարեց, որ գրքի ձեռագիրը կարդացել է ինքը Ֆիդել Կաստրոն, որը ասաց. «Ամեն ինչ հնարավոր է, հենց այսպես էլ տեղի է ունեցել»:

Կուբայական վտարանդիներից շատերը մինչեւ օրս էլ Քենեդիին չեն կարողանում ներել, որ նա ամերիկյան զինված ուժերին չհրամայեց օժանդակել իրենց 2506 բրիգադին իջնելու Կոչինոս ծովածոցը, որը տեղի ունեցավ 1961 թվականի ապրիլին: «Կուբացիների համար, Ֆիդել Կաստրոյից հետո, չարամիտ է հնչում միայն մի անուն՝ Ջոն Ֆ. Քենեդի», գրում է «Մայամի հերալդ» թերթը: Խրուշչովի եւ Քենեդու միջեւ գաղտնի համաձայնությունը հանգեցրեց նրան, որ Կուբան փաստորեն դարձավ Մոսկվայի պրոտեկտորատը»:

Հ. Լ.

Ռուսաստանի «սիրո քրմուհիները» զավթում են Թուրքիան

Ստամբուլի նախկին քաղաքապետ Բադրեդին Դալանը վերջերս թուրքական հեռուստատեսությամբ հայտնեց. «Վախենում եմ ոչ թե ռուսական բանակից, այլ ռուսական «նատաշաներից», որոնք զավթում են Թուրքիան»: Ուժեղ է ասված, սակայն կա ճշմարտություն: Որքա՞ն են այժմ նրանք սեւծովյան Տրապիզոն քաղաքի գլխավոր փողոցում, Ստամբուլի, Իզմիրի հասարակաց տներում: Երբ հավաստանք թուրք լրագրողներին այդ մասին: Եվ դատելով թուրք-կիպրոսյան «Քիբրիս» թերթի հրապարակումներից, արդեն սկսվել է ռուսական «կենդանի ապրանքի» տարանցումը նաեւ Թուրքիայից Կիպրոս:

Թերթի առաջին էջի լուսանկարից հյուսիսային Կիպրոսի միջերկրածովյան լազուրի ֆոնի վրա նայում են հրապուրիչ շիկահեր կանայք: Լուսանկարի ներքեւում գրված է. «Ամառը նրանք տանում են ծովափին, ձմեռը տանում են մեր սպասարկման»: Այժմ կղզու հյուսիսում արդեն գործում են «միայն սպասարկման համար» 19 գիշերային ակումբներ, որտեղ աշխատում են 183 «դերասանուհիներ» Ռումինիայից, Ադրբեջանից, Ռուսաստանից, Լիտվայից եւ Լատվիայից, իսկ վերջերս այնտեղ կային գիշերային միայն երկու ակումբներ: «Աղջիկների հաստատությունների» թվի արագ աճի պատճառն է, բացատրում է թերթը, Թուրքիայից ռուսաստանյան «թեթեւ վարքի» աղջիկների զանգվածի հոսքը, որոնց այնտեղ անվանում են մի անունով՝ «Նատաշա»:

«Նատաշաների» շնորհիվ լավ բիզնես են անում արագորեն կուտակելով հարստություն: Այսպես, Ստամբուլյան «Թերջուման» թերթը հայտնել էր, որ անցյալ տարի Թուրքիայում տուրքերի վճարման ռեկորդսմենն էր հասարակաց տների տիրուհի Մաթիլդա Մանուկյանը: Նա կապվածության միջոցով կուտակել էր մի կապիտալ, որին կնախանձեր թուրքական ոչ մի արդյունաբերող:

«Թերջումանը» գրում է, որ թուրքական ոստիկանության արձանագրություններում «նատաշաները» հաճախ են երեւում, ինչ որում, նրանցից ոմանք երկրում անլեգալ են ապրում չունենալով նույնիսկ անձնագիր: «Իսկ ի՞նչ անել, թերթի թղթակցին պատմեց ոմն Օլգա: Ես բարձրագույն կրթություն ունեմ, ավարտել եմ Մոսկվայի համալսարանը: Սակայն Թուրքիայում մի գիշերում ես ավելի շատ եմ ստանում, քան Ռուսաստանում մի տարում: «Սիրո» մի սեանսի համար այստեղ ինձ վճարում են մինչեւ 5 դոլար»:

Ինչպես եւ ողջ աշխարհում, պոռնկությամբ զբաղվելը որակվում է հանցագործության գոտի դառնալը: Այդպիսին դառնում են նաեւ «նատաշաները»: Վերջերս Տրապիզոնում կրկնվեց մի հյուրանոց, եւ կրակում զոհվեցին այնտեղ «աշխատող» մի քանի ռուս կանայք: Հետաքննությունը ցույց տվեց, որ հրձիգը հենց հյուրանոցի տերն է, որը ցանկացել է ապահովագրության գումարն ստանալ: Իսկ Կիպրոսում ոստիկանությունը գտել էր ուկրաինուհի Օկսանայի ջարդված մարմինը: Նա հաճախորդներից շորթում էր լրացուցիչ դրամ: Նրա ծնողները հրաժարվել էին ընդունել դստեր աճյունը:

Օսմանյան կայսրության օրոք հարեմներում ամենագնահատվածները համարվում էին ռուս կանայք, որոնք գերվում էին Ռուսաստանի հարավի վրա հարձակումների ժամանակ: Իսկ այժմ «նատաշաները» մեկնում են Թուրքիա իրենց կամքով՝ նվաճելով տեղի «սիրո շուկան»:

ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Դեմիրելը դարձավ Մոսկվայի Բաումանի անվան տեխնիկական համալսարանի առաջին պատվավոր դոկտորը: Դիպլոմը եւ դոկտորական մանտիան թուրքական պետության ղեկավարին անցյալ շաբաթ Անկարայում հանձնեց Ռուսաստանում այդ հնագույն բարձրագույն ուսումնական հաստատության ռեկտոր, տեխնիկական գիտությունների դոկտոր Իգոր Ֆյոդորովը: Սուլեյման Դեմիրելին «պատվավոր դոկտորի» կոչման շնորհման մասին որոշումը համալսարանի գիտական խորհուրդը ընդունել էր միաձայն: «Այսպիսով, հայտնում է Անատոլիական գործակալությունը, համալսարանի ղեկավարությունը, համալսարանի ղեկավարությունը գնահատեց թուրքական պետության ղեկավարի ներդրումը ռուս-թուրքական հարաբերությունների գործում»: «Դառնալ բարձրագույն ուսումնական հաստատության առաջին պատվավոր դոկտորը, որի շրջանավարտները նրա գոյության 163 տարում եղել էին ամբողջ աշխարհում հայտնի գիտնականները, շատ պատվավոր է», պաշտոնական արարողության ժամանակ հայտնեց Թուրքիայի նախագահ Ս. Դեմիրելը: Նա նշեց, որ Թուրքիան մեծ նշանակություն է տալիս իր հյուսիսային հարեւան Ռուսաստանի հետ հարաբերությունների զարգացմանը: «1994 թվականին սպասվող նախագահ Բորիս Ելցինի պաշտոնական այցը թուրքական հանրապետություն, կդառնա մի նոր ուղենիշ թուրք-ռուսաստանյան հարաբերություններում», հայտարարեց Սուլեյման Դեմիրելը:

ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

digitised by A.R.A.R.@

Նախագահը կանոնակարգում է կրոնական գործունեությունը

Դեկտեմբերի 22-ին հրապարակվեց Հայաստանի նախագահի հրամանագիրը, որը կանոնակարգում է հանրապետությունում կրոնական գործունեությունը: Տվյալ փաստաթղթի անհրաժեշտությունը, ինչպես ընդգծված է հրամանագրում, կապված է հանրապետական եւ արտասահմանյան տարբեր կրոնական կազմակերպությունների ու խմբերի գործունեության ակտիվացման հետ, որը հակասում է «Խղճի ազատության եւ կրոնական կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքին: Նման խմբերի ու կազմակերպությունների գործունեությունը հաճախ բացասական ազդեցություն է գործում բարոյահոգեբանական մթնոլորտի վրա եւ ապակայունացնում հանրապետության ներքաղաքական իրավիճակը, ասվում է փաստաթղթում:

Նախագահը կառավարությանը եւ եկեղեցու գործերի պետական խորհրդին հանձնարարել է ուսումնասիրել կրոնական կազմակերպությունների գործունեությունը եւ գործող օրենսդրության խախտումների բացահայտման դեպքում միջոցներ ձեռնարկել, ընդհուպ մինչեւ դրանց լուծարումը:

Հրամանագրով նախատեսվում է արտասահմանյան կազմակերպությունների կրոնական գործունեության արգելման հնարավորություն, երբ այդ գործունեությունը չի համապատասխանում նրանց կարգավիճակին:

Ինչպես Հայաստանում նշում են դիտորդները, նախագահի հրամանագիրը պայմանավորված է այդ ոլորտում կարգուկանոն հաստատելու Ամենայն հայոց կաթողիկոս Վազգեն Ա-ի խնդրանքով, որով Վեհափառ հայրապետը Լ. Տեր-Պետրոսյանին էր դիմել վերջերս կայացած հանդիպման ժամանակ:

Սնարկ

Ամենուրեք տեղացող ձյունը, որ ծածկել է հողի ու լույսի ամեն մի ճամփա, մանավանդ, երբ այդ ճամփան գյուղ է տանում, այն էլ այսօրվա հայ գյուղը, որը տասնամյակների երեւույթ ուրբանիստական քաղաքականությունից հային նշանակություն ունեցող գեղարվեստական արժեքի ստեղծման մասին չէ, այլ երիտասարդ ընդհանուլի մարդու ազնիվ ձգտումով ստեղծված դրվագների արարքի, համարձակ նախաձեռնության մասին, որի կարիքն այսօր այնքան ունի մեր գյուղն ու մեր մեջ հուսահատության հա-

ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՊԱՏԱՆԻՆԵՐԻ ՈՒԺԵՐՈՎ

այրպես էլ քաղաք չգարձավ, այլեւ, կորցնելով հայոց դաժան բնությունը դիմանալու իր ավանդական կենսաձեւն ու հնարավորությունները, դադարեց նաեւ գյուղ լինելուց:

Եվ եթե չլինեն այսօրվա ծառագարդ գյուղապատանիների համբերատար աշխատանքից դուրս ցցված բազմակերպ ծխնելույզները, արդյոք կարող է թվալ, թե միանգամից առնվազն մեկ հազարամյակ հետ շպրտված անլույս ու անտուն հայ գյուղում ժամանակը կանգ է առել ծյունե «պատանիքի» տակ: Սակայն հակառակ հայոց դաժան ճակատագրի պարտքն այս անգամ ձմեռը նվաճել, այն էլ... հայ գյուղում:

Աշտարակի շրջանի Սասունիկ գյուղում դեկտեմբերյան մռայլ գյուղապատանիներ ծածկող ձյան «պատանիքը» ծակեց եւ դուրս եկավ մի բողբոջ, որը կոչվում է «Գույս» թատերախումբ:

«Գույս», այսինքն գոյություն. կյանքը Սասունիկում, ինչպես մեկ նորանում է մանկապատանեկան թատերախմբի քաոսերեքամյա հիմնադիր եւ գեղարվեստական ղեկավար Արծրուն Հարությունյանը:

Այսօր, համատարածորեն հայի ձեռք բերման համար մղվող պաժան ու օրհասական պայքարի համընդհանուր մթնոլորտում եւ այն էլ գյուղում նման հոգեւոր երեւույթի սկզբնավորումը յուրօրինակ հերոսություն է:

Խոսքն այս անգամ համաշխարհային հայտնի... [illegible] սած հասարակությանը:

Հընդհանրականն ստեղծագործներից հոգնած գյուղական մշակույթի տան դահլիճում այդ օրը հավաքվածները մի պահ իրենց զգացին արտիստական թատրոնի դահլիճում:

Արծրուն Հարությունյանի ոգեւոր մեր կյանքի մասին է, մեր այսօրվա հոգսաշատ ու ճգնաժամային մթնոլորտում իրենց չգտնող պատանիների մասին: Հերոսները մեր ժամանակակիցներն են, պատանիների, դեռահասների խումբ, միայն իրենց հասու ճշմարտություններով եւ հաճախ մեծահասակների կողմից անվերապահորեն չընդունված օրենքներով ու արժեքներով:

Նրանց ճակատագրերն այնքան չորդական են այսօր մեր խառնաշփոթ, ալեկոծումներով հարուստ կյանքի համար, ու կարծես ծնված լինեն մեր առօրյայում իշխող հակասություններից, բարոյական արժեզրկումից եւ վաղվա օրվա նկատմամբ տագնապից:

Պատանի դերասաններից կազմված բեմական խմբի հինգ անդամների երգերն ու նվագային անդամ Արծրուն Հարությունյանի հեղինակած «Ծնկած ճակատագրեր» ստեղծագործության առաջնախաղը կայացավ: Հակառակ տագնապներին հարազատ գյուղը ցնծությունն բնությամբ իր խոլ զավակների առաջին խաղը, դեռ ավելին, հարկ եղավ կրկնել ներկայացումը:

Ինչեւէ, բացի դժվար ժամանակի ու սուղ պայմանների մեջ առված ճաշի համարձակությունից, երիտասարդ արվեստագետ ըստ միայն թվով համախոհների հետ կարողացավ ստեղծել գեղեցիկին ձգտող դերասանների յուրօրինակ խումբ:

Առանձնապես չզգալով տեղական իշխանությունների եւ շրջանային մշակույթի բաժնի հովանավորությունը եւ նույնիսկ բարեհաճ վերաբերմունքը, գյուղական թատերախումբ ծնվեց, եւ դա, մեր կարծիքով, նշանակալի երեւույթ է ոչ միայն գյուղի համար:

Մի փոքր ավելի ուշադիր վերաբերմունքի եւ աջակցության դեպքում այդ երեւույթը կարող է բազմապատկվել վերածվելով մեր հասարակության մշակույթի, բարոյական վերածնունդի միջոցի: Չէ՞ որ հոգեւոր-մշակութային եւ բարոյական բարձր արժեքներն են դարեր շարունակ եղել մեր գոյության իրական հիմքը եւ մեր հավերժության գրավականը:

ՎԱՐԴԱՆ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Թմրաբիզնեսի եւ բռնանդ ության դեմ պայքարը կուժեղացվի: Դեկտեմբերի 22-ին հրապարակվեց Հայաստանի նախագահի հրամանագիրը թմրաբիզնեսի եւ բռնանդության դեմ պայքարն ուժեղացնելու մասին: Փաստաթղթով նախատեսվում է ստեղծել պետական միջգերատեսչական հանձնաժողով, որի կազմում կլինեն ներքին գործոց, առողջապահության, բարձրագույն կրթության եւ գիտության, լուսավորության նախարարությունների, ազգային անվտանգության պետվարչության, դատախազության, մաքսային ծառայության, ֆիզիկական կուլտուրայի, սպորտի գործերի եւ երիտասարդության հարցերի վարչության ղեկավարների տեղակալները:

Հրամանագրում ընդգծվում է, որ հարկավոր է խիստ վերահսկողություն հաստատել թմրանյութ պարունակող դեղամիջոցների բաշխման վրա, ակտիվացնել կազմակերպական դաստիարակչական աշխատանքն անչափահասների, անօրեն զբաղմունքի տեր ծառայակ հետ: Սնարկ

«Դե Բիրսը» մեղադրում է Ռուսաստանին

Ազատ փոխարկելի տարադրամ վաստակելու ձգտող Ռուսաստանի կառավարությունը պետական պաշարներից անմշակ ադամանդներ է վաճառում ուղղակի անտվերպենցի վերավաճառողներին, խախտելով հարավաֆրիկյան «Դե Բիրս» ընկերության հետ կնքված համաձայնագրի պայմանները, դեկտեմբերի 22-ին հաղորդեց «Ֆայնենշըլ թայմզ» անգլիական թերթը: Թերթը վկայակոչում է հիշյալ ֆիրմայի տնօրեններից մեկին՝ Հարրի Օպենհեյմերին: Հոդվածում նշվում է, որ վերջին երկու շաբաթվա ընթացքում «Դե Բիրսը» ստիպված եղավ Արեւմուտքում «հոսել» 40-80 միլիոն դոլլարի ադամանդներ եւ ալմաստներ: Ինչպես Ռուսաստանի բարձրաստիճան ներկայացուցիչներից մեկի հետ անցյալ շաբաթ զրուցելիս ասաց Հարրի Օպենհեյմերը, Ռուսաստանի շահերին չի համապատասխանում հանուն այժմեական շահույթների զրկվել «Դե Բիրսի» միջոցով բանկարժեք քարերի իրացման երկարաժամկետ առավելություններից:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ ԲԻԶՆԵՍ ՏԱՍՍ

Ասիայի տնտեսագետները հավաքվել են Կրղըզստանում

Անցման ժամանակաշրջանի տնտեսության կառավարման հիմնահարցերն են քննարկում Կրղըզստանի մայրաքաղաքում բացված միջազգային սեմինարում Չինաստանի, Վիետնամի, Լաոսի, Մոնղոլիայի եւ ԱՊՀ երկրների գիտնականները: Եռօրյա համաժողովն անցկացվում է ՄԱԿ-ի սոցիալական ու տնտեսական հարցերի խորհրդարարության վարչության եւ հանրապետության արտգործնախարարության հովանու ներքո:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ ԲԻԶՆԵՍ ՏԱՍՍ

Մոսկվայում ստեղծվում է գովազդի եւ լրատվության վարչություն

Մոսկվայի կառավարության նիստում քննարկվեց գովազդային գործունեության համակարգի նկատմամբ սկզբունքային նոր մոտեցման հարցը: Արտաքին գովազդային ձեւավորման բարելավման միջոցառումների մասին քաղաքային իշխանությունների ընդունած որոշումը թույլ կտա էապես հարստացնել մայրաքաղաքի գանձարանը: Մոսկվայի քաղաքապետ Յուրի Լուժկովի խոսքերով, որոշումը նախատեսվող գովազդի եւ քաղաքային լրատվության վարչության ստեղծման շնորհիվ կապակենտրոնացվի դրա ամբողջ նախկին համակարգը: Գովազդային գործունեությունն այժմ հստակորեն սահմանազատված է ըստ քաղաքային եւ տրեֆեկտուրային մակարդակների: Պրեֆեկտուրաները գովազդատուների որոնման միջոցով կկարողանան զգալի լրացուցիչ միջոցներ ստանալ: Նոր համակարգում շարադրված են գովազդային գործունեության մեթոդաբանությունը, գների քաղաքականությունը եւ քաղաքի շահերը հաշվի առնող անհրաժեշտ սահմանափակումները:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ ԲԻԶՆԵՍ ՏԱՍՍ

Ռուսաստանը պետք է օգնի Վրաստանին

«Վրաստանում երեւածին իրադրությունը բարեփոխել, մեր քաղաքներում գեթ բնական իրավակարգ հաստատել կարելի է միայն ռուսական զորքերի օգնությամբ», դեկտեմբերի 22-ին հայտարարեց Թբիլիսիի ոստիկանապետ Դավիթ Չեկիձեն, որը հանրապետության ՆԳ նախարարի տեղակալն է: Նա այն կարծիքը հայտնեց, որ Վրաստանը սեփական ուժերով չի կարող լուծել այդ բարդ խնդիրը: Դավիթ Չեկիձեն ավելացրեց, որ ներկայումս Վրաստանում քաղաքական ուժերը պետական եւ կառավարական կառույցների հետ քննարկում են երկրի տարածքում իրավակարգի հաստատմանը ռուսական զորքերի մասնակցության հարցը: Նրա խոսքերով, Վրաստանն այդ բնույթով Ռուսաստանի հետ դեռ բանակցություններ չի սկսել: Սնարկ

Անժանոթ Վիշնեւսկայան

Նա ունեցել է բուռն ու անհանգիստ ստեղծագործական կյանք. երգել է Մեծ թատրոնում, կատարել մեծ ու փոքր դերեր օպերաներում եւ օպերետներում, բեմադրել ներկայացումներ, դասավանդել ու գիրք գրել: Վերջապես կրել է մեր ժամանակների ականավոր երաժիշտներից մեկի՝ թավջութակահար Մստիսլավ Ռոստրոպովիչի ուրախություններն ու տխրությունները՝ մոտ 38 տարի լինելով նրա կողակիցն ու գաղափարակից ընկերը: Տարիներ առաջ երաժշտական այս ընտանիքը պարտադրաբար թողեց նախկին ԽՍՀՄ-ը՝ շրջելով երկրից երկիր եւ շարունակելով համերգային գործունեությունը: Այդ տարիներին ընդունված չէր խոսել նրանց մասին, մինչդեռ ողջ աշխարհն էր հիանում նրանց կատարողական վարպետությամբ: Աշխարհի մեկ վեցերորդ մասում տեղի ունեցած արմատական փոփոխությունները, սակայն, շրջեցին ամեն ինչ: Գալինա Վիշնեւսկայան ոչ միայն երկար ժամանակով եկավ Մոսկվա՝ այնտեղ ծավալելով հասարակական-բարեգործական ակտիվ գործունեություն, այլեւ հասցրեց նկարահանվել Օստրովսկու պիեսների հիման վրա ստեղծված Ա. Քելինսկու «Գավառական բենեֆիս» ֆիլմում՝ կատարելով գլխավոր դերերից մեկը: Այդ առթիվ «Արգումենտի ի ֆակտի» շաբաթաթերթն իր նոյեմբերյան համարներից մեկում հարցազրույց է տպագրել նշանավոր երգչուհու հետ, որը որոշ կրճատումներով ներկայացնում ենք ընթերցողների ուշադրությանը: Լ. Լ.

– Դիտելով կինոնկարն ամբողջությամբ՝ Դուք Ձեզ դուր եկա՞ք Կրուչինինայի դերում:

– Մինչեւ հիմա չեմ կարողանում ֆիլմը որպես մեկ ամբողջական միավոր դիտել: Առում եմ շատ դերասանների հետ է այդպես պատահում: Այժմ ես շատ ճնշասպիրար եմ մտածում իմ դերին, ինչ-որ թերություններ նկատում: Գուցե մեկ տարի հետո կկարողանամ ֆիլմն ավելի անկողմնակալ դիտել: Առայժմ հանդիսատեսներից շատերին է այն դուր եկել:

– Ձեր եղել է արտիստական ընտանիք: Ե՞րբ եք ժամանակ գտել զբաղվելու ձեր երեխաներով:

– Ես նրանցով զբաղվել չեմ կարող ամբողջ օրը եղել եմ թատրոնում: Երբ ես Ռոստրոպովիչը դեռ նոր էին կազմել: Այն տարին երբ մենք ընտանեցինք ԽՍՀՄ-ից, այդտեղ որդուս 18 տարեկան էր, կրտսերը 16: Մեր մոտ նրանք միայն ուսանելիս ցանկանում էին գալ այն ուրիշ համերի ճանապարհորդություն: Ավագ հայտնվեցին ներս մեծանություն մեջ, այստեղ էին բոլոր իրենց ընկերուհիներին, ընկերներին: Չգիտեին նաեւ լեզու: Լողանքի կարտիկային եկեղեցուն կից դպրոցում, որտեղ նրանք սովորում էին անգլերեն եւ ֆրանսերեն, զբաղվում երաժշտությամբ: Վաստակելու համար մենք ստիպված էինք շատ շրջագայել, բայց երեխաներին մեզ հետ տանել չէինք կարող:

Մեկ տարի անց ես դստերս տեղափոխեցի Ամերիկա, որտեղ նրանք շարունակեցին իրենց ուսումը Ջուլիարդ-սքուլում: Մեկը դարձավ արհեստավարժ դաշնակահարուհի, երկրորդը՝ դաշնակահարուհի:

– Ինչո՞վ են նրանք զբաղված այժմ:

– Փոքրը Ելենան, հաճախ է երեւում ամենուր հետ: Նա ամուսնացել է Փարիզում եւ վերջերս իր առաջին ծայրահեղավորությունն է բոլորել: Ստեղծագործում է հաղթելով երգեր եւ բանաստեղծություններ: Չորս երեխաների մայր է: Օլգան, որը մեկ երեխա ունի, դասավանդում է Նյու Յորքում: Մասնիկորեն սովորում: Երեխաներ չի ունենում, ծնողանում է:

– Ինչպե՞ս են Ձեզ կանչում Ձեր թոռնիկները:

– Իհարկե, տատիկ: Ինձ դուր չի գալիս տատիկներին անունով կոչելու սովորությունը:

– Դուք հանգի՞ստ եք հավաքվում ամբողջ ընտանիքով:

– Դա անենք հիմա շատ դժվար է: Բայց այս տարի բոլորս միասին հանգստացանք Հոլանդիայում:

– Դուք ունե՞ք որեւէ հոբբի:

– Ես իմ կյանքում այնքան բան եմ արել, որ էլ ի՞նչ հոբբի: Սիրում եմ ճաշեր եփել, օրինակ, բորշ: Ազգային ժամանակ նաեւ գործում եմ:

– Ինչպե՞ս է Ձեզ հաջողվել պահպանել Ձեր հրաշալի կազմվածքը: Երեւի առողջության կիսերային վարժություններ եք անում:

– Ես ոչինչ էլ չեմ անում: Ողջ կյանքում քիչ եմ կերել, հրաժարվել քաղցրավենիքից: Իմ համոզմամբ գիրությունը ծուլություն է:

– Պահպանո՞ւմ եք արդյոք սնձը:

– Երբեք: Ուշ եմ քնում, համենայն էլ ներկայացումից հետո նյարդերս հանգստացնելու համար սիրում եմ խմել, նախընտրում եմ շամպայնը:

– Մինչեւ հիմա Մստիսլավ Լեոպոլդովիչը Ձեզ նվիրում է անմահ հիացմունքով: Ինչո՞վ եք Դուք դա բացատրում:

– Չգիտեմ: Բոլորս էլ յուրահատուկ տարիներ պետք է իր ընտանիքը պահի եւ կնոջ համար ապահովի բարեկեցիկ կենցաղ: Գիտեմ, որ Ռուսաստանում դա անչափ դժվար է: Արտասահմանում այս հարցում խնդիրներ չկան, ուստի սեր պահելը հեշտ է, հոգալ մարդկության գեղեցիկ կեցածի մասին: Մենք Ռոստրոպովիչի հետ ապրել ենք մոտ 40 երկար ու ձիգ տարիներ: Միգանից յուրաքանչյուրը փառ անհատականություն է, յուրաքանչյուրս ունենք մեր ստեղծագործական կյանքը:

– Եվ իրար չե՞ք նեղում:

– Ոչ: Պարզապես ամեն մեկս մեր եմ ասում, դիմացինին ննում է համաձայնել կամ ոչ:

«Արգումենտի ի ֆակտի»

Ֆիլատելիստները խլխլում են դրոշմանիշերը

Չինական ֆիլատելիստական շուկայում իրարանցում է տիրում կապված Մաո Ցզեդունի 100-ամյակի հետ:

Երկրի հրատարակչություններից մեկը թողարկել է «Մաո Ցզեդունի վերաբերյալ դրոշմանիշերի հավաքածուն» գիրքը: Չնայած հրատարակության բավականին բարձր արժեքին, նրա առաջին խմբաքանակը վաճառվել գրեթե ակնթարթորեն: Չինական առաջնորդի պատկերով դրոշմանիշերը չափազանց տարածված են կոլեկցիոներների միջավայրում եւ ունեցել են բարձր գին ունեն:

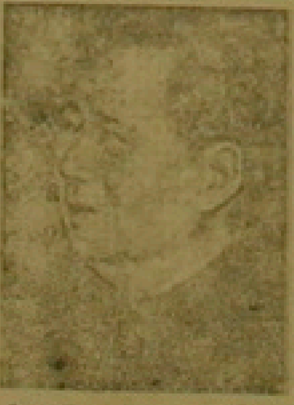

Գիծում տեղադրված են Մաո Ցզեդունի 700-ից ավելի պատկերներով դրոշմանիշեր, որոնք թողարկվել են ինչպես Չինաստանում, այնպես էլ արտասահմանյան տարբեր երկրներում:

Բացի դրանից հրատարակությունում տեղադրված են կնքված ծրարներ եւ հանրային առաջնորդի ձեռքով կատարած կալիգրաֆիկ ստեղծագործությունների լուսանկարները ինչպես նաեւ ֆիլատելիստական հոդվածներ, որոնք պատմում են փոստային այս կամ այն նամականիշերի եւ ռեժիմի մասին պատմության մասին, որը նվիրված է Չինաստանի «Կարմիր արեւի» կյանքին եւ գործունեությանը:

ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

digitised by A.R.A.R.@

«Թյուփրաշի» պատվիրակությունը Ռուսաստանում

Թուրքական «Թյուփրաշ» նավթային ընկերության պատվիրակությունը բանակցությունների մեկնեց Մոսկվա։ Ենթադրվում է, որ ռուսական նավթը կփոխադրվի Թուրքիայի նավթագտիչ գործարաններ։ Նախատեսվում է «Թյուփրաշի» եւ ռուսական «Նաֆթագազ» ֆիրմայի միջեւ համաձայնագրեր կնքել Թուրքիայում հեղուկ նավթագազի համալարերի համատեղ ստեղծման վերաբերյալ, որոնք մինչեւ 2012 թ. կապահովեն Թուրքիայի կարիքներն այդ վառելիքի նկատմամբ։ «Թյուփրաշը» նաեւ մտադիր է ստանձնել Սամարայի նավթավերամշակման գործարանի արդիականացման աշխատանքները։ Թուրք գործարարները Ռուսաստանի հետ հարաբերություններում լճացում չեն սպասում, հայտարարեց Թուրքիայի եւ ԱՊՀ-ի գործարար խորհրդի նախագահ Նիհադ Գեկյիգիտը երկուշաբթի օրը Անկարայում։ Ռուսաստանն իր հարավային հարեւանին համարում է Միջերկրական ծովին տանող կամուրջ։ Թուրքիան, նշեց նա, ռուսներին ծառայություններ է առաջարկում ցածր գներով, հատկապես շինարարության բնագավառում։

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Նադարեիշվիլի. Պետք է պատրաստվել Ժնեւի նոր հանդիպմանը

Վրաստանի փոխվարչապետ Թամազ Նադարեիշվիլին անարդյունք համարեց դեկտեմբերի 21-ին Ժնեւում ավարտված Աբխազիայի կարգավիճակի որոշման խաղաղ փորձագիտական խմբի աշխատանքի արդյունքները։ Հանդիպումն անցկացվում էր ՄԱԿ-ի հովանու ներքո եւ Ռուսաստանի միջնորդությամբ։ Նադարեիշվիլու խոսքերով, նման արդյունք կարելի էր սպասել։ Վրաստանն առաջին անգամ առաջադրեց իր կազմում Աբխազիայի ինքնավարության իրավունքների ընդլայնման գաղափարը։ Աբխազիան իր հերթին պահանջեց լիակատար անկախության կարգավիճակ։ Ի վերջո, կողմերը համաձայնեցին, որ մինչեւ տարեվերջ պետք է Մոսկվայում տեղի ունենա նոր հանդիպում, որի օրակարգում կլինի 4 հարց. Աբխազիան համադաշնության կազմում, Աբխազիան դաշնության կազմում, Աբխազիան Ռուսաստանի կազմում եւ անկախ Աբխազիա։ Անդրադառնալով դեկտեմբերի սկզբին Վրաստանի եւ Աբխազիայի ներկայացուցիչների մասնակցությամբ Ժնեւում կնքված հուշագրին, փոխվարչապետն ասաց, որ դրա արդյունքները կարելի էր կանխագուշակել։ Այդուհանդերձ, գտնում է Նադարեիշվիլին, հարկավոր է արդեն այժմ պատրաստվել Ժնեւի վրացաբխազական բանակցությունների երկրորդ փուլին։

Սնարկ

Ռուսաստանի իրավարար դատարանների գործունեությունը

Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինը կարգադրություն ստորագրեց երկրի իրավարար դատարանների կազմակերպումը եւ գործունեությունը կատարելագործելու մասին։ Ռուսաստանի բարձրագույն իրավարար դատարանին հանձնարարված է արդարադատության նախարարության եւ նախագահին առընթեր օրենսդրական առաջարկությունների հանձնաժողովի հետ համատեղ դատական ժողովի համար նախապատրաստել դրան առնչվող առաջարկություններ։ Ընդ որում նրանց առաջարկված է նկատի ունենալ իրավարար դատարաններում դատարանների իրավասությանն առնչվող բոլոր այն վեճերի քննության կենտրոնացման նպատակահարմարությունը, որոնք կապված են ձեռնարկատիրական գործունեության իրականացման հետ, ներառյալ վեճերն օտարերկրացի ձեռնարկատերերի հետ, դատավարության բարեփոխումը, հաշվի առնելով արտասահմանյան եւ հայրենական փորձը, ներառյալ անցումը գանգատարկման եւ դատավճիռների վերանայման վճռաբեկ կարգի, ինչպես նաեւ «Ռուսաստանի իրավարար դատարանների գործունեության ապահովման մասին» Ռուսաստանի նախագահի 1993 թ. փետրվարի 1-ի կարգադրության անհետաձգելի միջոցների ձեռնարկումը։

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՉԵՄՊԻՈՆԻ ՄՐՑՈՒՂԵՐԹԸ

Հոլանդիայում եւ Իսրայելում տեղի ունեցած մրցույթներից հետո տուն վերադարձավ Հայաստանի շախմատի չեմպիոն Արտաշես Մինասյանը։

Նախ երեւանցի գրոսմայստերը հանդես եկավ Թիլբուրգում օլիմպիական մրցակարգով անցկացված խոշոր մրցաշարում։ Վիճակահանության առաջին փուլում Մինասյանի մրցակիցը գրոսմայստեր Յուդասինն էր։ Հիմնական պայքարն ավարտվեց 1:1 հաշվով։ Կարճեցված ժամանակակարգով լրացուցիչ հանդիպումներում Արտաշեսը զիջեց (0,5:1,5) եւ դուրս մնաց հետագա պայքարից։ Հոլանդական այս փառատոնում խաղում էին Հայաստանի եւս երկու ներկայացուցիչներ՝ Վլադիմիր Հակոբյանը եւ Ռաֆայել Վահանյանը։ Բարձր գնահատական պետք է տալ Վահանյանի ելույթին։ Ռաֆայելը շահեց երեք մրցախաղ եւ միայն համառ եզրափակիչում լրացուցիչ ցուցանիշներով զիջեց Բելյավսկուն։ Մրցումներում հաղթեց ՖԻԴԵ-ի գծով աշխարհի չեմպիոն Կարպովը։

Ինչ վերաբերում է Մինասյանին, ապա նա ուղեւորվեց իսրայելական Օլիմպոս քաղաքը, որտեղ շվեյցարական խաղակարգով անցկացված մրցաշարում 13 հնարավորից վաստակեց 8 միավոր եւ տեղ գրավեց երրորդ տասնյակում։ Եթե հաշվի առնենք, որ մեկնարկել էին 700 մասնակիցներ, արդյունքը վատ չէ։ Ամենաբարձր գագաթնիքը նվաճեց գրոսմայստեր Վայսերը, բայց կանոնակարգի համաձայն գլխավոր մրցանակի համար նա մենամարտեց Օլիմպոսի նախորդ տարվա մրցաշարի հաղթող Յուդիթ Պոլգարի հետ եւ... պարտվեց։

Մինասյանի համար ամենահաջողը Կորոսբա քաղաքում անցկացված մրցաշարն է։ Այստեղ Արտաշեսը գերազանց արդյունքով 8 հնարավորից 7 միավոր, 1-4-րդ տեղերը բաժանեց գրոսմայստերներ Ջորջիի, դե Ֆիրմյանի եւ Նեւերովի հետ։ ■

Կասպարովի պոտենցիալ մրցակիցները

Հոլանդիայի Գրոնինգեն քաղաքում 54 գրոսմայստերների մասնակցությամբ ընթանում է պրոֆեսիոնալ շախմատիստների ասոցիացիայի ընտրական մրցաշարը, որի յոթ հաղթողները Նայջել Շորթի հետ միասին հավակնորդների մրցումներում կպայքարեն աշխարհի չեմպիոն Գարրի Կասպարովի հետ մենամարտելու իրավունքի համար։ Տասնմեկ մրցափուլով անցկացվող մրցապայքարի մասնակիցների մեջ են նաեւ Հայաստանի երկու պատվիրակներ՝ Ռաֆայել Վահանյանն ու Վլադիմիր Հակոբյանը։

Միաժամանակ Գրոնինգենում անցկացվում է մեկ այլ խոշոր միջազգային մրցաշար, որին մասնակցում են երեք երեւանցիներ՝ գրոսմայստեր Աշոտ Անաստասյանը, միջազգային վարպետներ Տիգրան Նալբանդյանը եւ Էլինա Դանիելյանը։ 15-ամյա Էլինային մրցաշարի կազմակերպիչները տղամարդկանց հետ մրցելու են հրավիրել աշխարհի եւ Եվրոպայի աղջիկների առաջնություններում ունեցած գերազանց ելույթների համար։

Ի դեպ, առաջիկա գարնանը Դանիելյանը, ամենայն հավանականությամբ, հետաքրքիր մրցախաղ կանցկացնի աշխարհի ուժեղագույն շախմատիստուհիներից մեկի հետ։ Այդ մասին սկզբունքորեն պայմանավորվեցին Հայաստանի եւ Վրաստանի պատվիրակները Բրազիլիայում անցկացված ՖԻԴԵ-ի կոնգրեսի ժամանակ։ Երեւանում նախատեսվող այդ մենամարտում Էլինայի մրցակիցը կլինի աշխարհի նախկին չեմպիոնուհի Նոնա Գափրինդաշվիլին, կամ այդ տիտղոսի երկրորդ հավակնորդ Նանա Ալեքսանդրիան։

Գ. Հ.

Մայքլ Ջորդանի ոչ բասկետբոլային գործերը

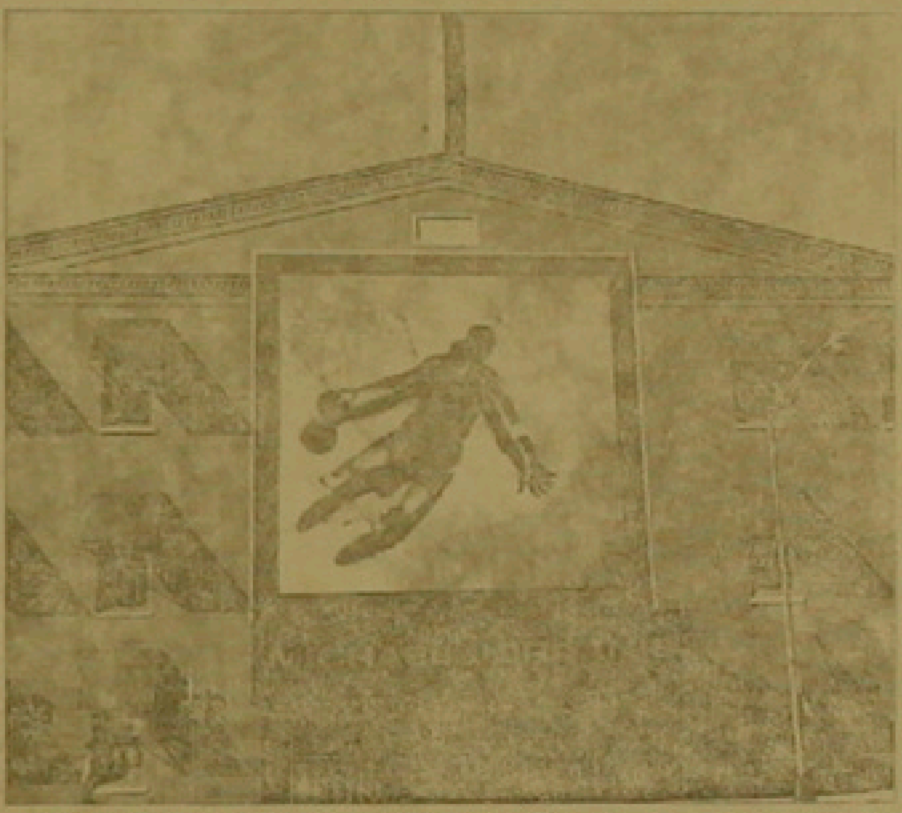

Աշխարհահռչակ բասկետբոլիստ Մայքլ Ջորդանը հեռանալով իր սիրած մարզաձեւից, ամբողջովին նվիրվել է բեյսբոլին։ Ըստ Չիկագոյում, որտեղ հանդես էր գալիս անվանի բասկետբոլիստը, բացվել է Մայքլ Ջորդանի ռեստորանը։ Միջինից առավել պրոդուկցիայից մի քանի մետր հեռավորության վրա գտնվող գեղեցիկ շինության պատի վրա գծված է «Չիկագո Բուլզի» թիվ 23 խաղացողի մեծ նկարը, իսկ ռեստորանի տանիքին զետեղված է բասկետբոլի մի մեծ գնդակ։ Ռեստորանը գտնվում է առաջին հարկում, ճաշարանը գետնահարկից մի քիչ ներքեւ է, իսկ գետնահարկի խանութներից մեկում վաճառվում են մարզական զանազան հագուստներ՝ Մայքլ Ջորդանի նկարներով։

Ըստ ամերիկյան «Ֆորբս» բերթի, Մայքլ Ջորդանը 1993 թ. ամենամեծ եկամուտն ունեցած մարզիկն է։ Նրա տարեկան շահը կազմել է 36 միլիոն ամերիկյան դոլար։ 2-րդ տեղում է պրոֆեսիոնալ բռնցքամարտի ծանր քաշի աշխարհի նախկին չեմպիոն Ռիդիկ Բոուն (25 միլիոն)։ 3-րդ դիրքը զբաղեցնում է «Ֆորմուլա 1» դասի ավտոմեքենաների աշխարհի նախկին չեմպիոն, բրազիլացի Այրտոն Սեննան (18,5 միլիոն դոլար)։

Նույն մարզաձեւի աշխարհի այս տարվա չեմպիոն, մեր հայրենակից Ալեն Պրոստը 18 միլիոն դոլար եկամուտով այդ ցուցակում 4-րդ տեղում է։ ■

Ֆուտբոլիստները պահանջում են Սադիրինի հրաժարականը։ Ռուսաստանի ֆուտբոլի հավաքականի խաղացողները պատերազմի մեջ են թիմի ղեկավարների հետ։ Հարցն այն է, որ նրանք գովազդում են անգլիական «Ռեբոկ» հանրահայտ ընկերության կոշիկները, բայց անհրաժեշտ ֆինանսական փոխհատուցում չեն ստանում։ 14 խաղացողներ պահանջում են Ռուսաստանի հավաքականի ավագ մարզիչ Պավել Սադիրինի հրաժարականը։ Ինչպես հայտնի է, Ռուսաստանի ընտրանին իրավունք է ստացել հանդես գալ ԱՄՆ-ում կայանալիք աշխարհի 15-րդ առաջնությունում։ ■

Աշխարհի գավաթ-94

Ներկայացնում ենք մասնակիցներին

ԲՈՒԼՂԱՐԻԱ

Տարածությունը՝ 110912 քառ. կմ
Բնակչությունը՝ 8 950 000
Մայրաքաղաքը՝ Սոֆիա
Ֆեդերացիան հիմնադրվել է 1923 թ.
Միջազգային ֆեդերացիայի անդամ է 1924 թ.
Ֆուտբոլով զբաղվում է 441 300 մարդ
Ակումբների թիվը՝ 4328
Աշխարհի առաջնություններին մասնակցել է 5 անգամ (16 խաղ, հաղթանակ չի տարել, 6 ոչ-ոքի, 10 պարտություն, գնդակները՝ 11-35)։ Լավագույն ելույթը՝ 1986 թ. (1/8 եզրափակիչում 0-2 հաշվով զիջել է Մեքսիկայի հավաքականին)։
Աշխարհի 15-րդ առաջնության ընտրական փուլում ընդգրկված էր եվրոպական 6-րդ խմբում, որտեղ մրցակիցներն էին Շվեդիայի, Ֆրանսիայի, Ավստրիայի, Ֆինլանդիայի եւ Իսրայելի հավաքականները։
Արձանագրել է հետեւյալ արդյունքները.

Բուլղարիա-Ֆրանսիա	2-0, 2-1
Բուլղարիա-Ֆինլանդիա	2-0, 3-0
Բուլղարիա-Իսրայել	2-2, 2-0
Բուլղարիա-Շվեդիա	1-1, 0-2
Բուլղարիա-Ավստրիա	4-1, 1-3

Եվրոպական 6-րդ ընտրական խմբի ամփոփիչ աղյուսակը

	Մ	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ
1. Շվեդիա	15	10	6	3	1	19-8
2. Բուլղարիա	14	10	6	2	2	19-10
3. Ֆրանսիա	13	10	6	1	3	17-10
4. Ավստրիա	8	10	3	2	5	15-16
5. Ֆինլանդիա	5	10	2	1	7	9-18
6. Իսրայել	5	10	1	3	6	10-27

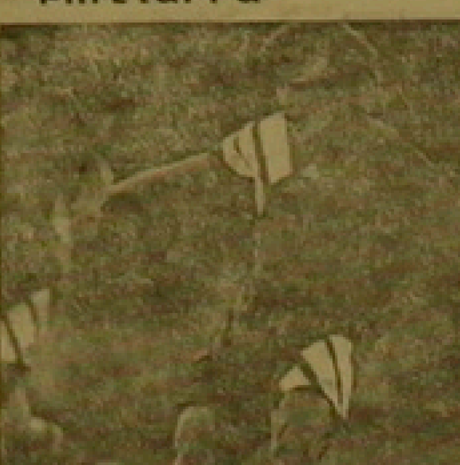

Հավաքականի ավագ մարզիչն է Դիմիտր Պենեւը (Բուլղարիա)

Հավաքականի կազմը.

դարպասապահներ՝
Միխայլով, Պոպով

պաշտպաններ՝
Անգելով, Հուբչեւ, Իվանով, Կիրյակով, Կրեմենլիեւ, Մարկով, Ռակով, Սլավչեւ, Ցվետանով

կիսապաշտպաններ՝
Բալակով, Բորիմիրով, Դոնկով, Լեչկով, Տոդորով, Յանկով

հարձակվողներ՝
Ալեքսանդրով, Կոստադինով, Պենեւ, Սիրակով, Ստոյչկով

Վիճակագրություն

Ֆուտբոլի Հայաստանի առաջնությանը մասնակցել են

7. ՀՄՄ-ՖԻՄԱ ԵՐԵՎԱՆ 20(54)

Գլխավոր մարզիչ
ՍԱՄՎԵԼ ԴԱՐԲԻՆՅԱՆ

Դարպասապահներ
Արա Աբրահամյան 21 (-28), Գեղամ Պետրոսյան 8 (-15)

Պաշտպաններ
Արմեն Պետիկյան 25 (5), Եղիշե Թադեւոսյան (ա) 23 (2), Հայկ Բարսյան 23 (1), Արմեն Ալեքսանյան 18, Վաչագան Սարգսյան 13, Դավիթ Գրիգորյան 2

Կիսապաշտպաններ
Սպարտակ Սարգսյան 26 (8), Ռոման Սիմոնյան 25 (2), Գրիգոր Սկրտչյան 21 (3), Վիգեն Աբրահամյան 14 (3), Արամայիս Կիրակոսյան 14 (2), Արմեն Իգիթբաշյան 13 (1), Սարգիս Սարգսյան 11 (1)

Հարձակվողներ
Էմիլ Մեսրոպյան 24 (10), Ռուբեն Սողոմոնյան 21 (5), Արմեն Կարապետյան 18 (10), Արման Աճեմյան 14 (1), Նշան Մելիքյան 7

8. «ԵՐԱԶԱՆՔ» 21 (41)

Գլխավոր մարզիչ
ԷԴՈՒԱՐԴ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Դարպասապահներ
Սպարտակ Գաբրիելյան 17 (-30), Իվան Գրիգորյան 11 (-19)

Պաշտպաններ
Գրիգոր Ղուլյան (ա) 23, Սերգեյ Գաբրիելյան 22, Հրաչիկ Հովակիմյան 18, Լեւոն Մկրտչյան 18 (1), Գագիկ Հովհաննիսյան 14, Նաիրի Պետրոսյան 13, Արմեն Մարտիրոսյան 7 (1), Աշոտ Մովսիսյան 4

Կիսապաշտպաններ
Գրիգոր Ղահրամանյան 25 (4), Սասուն Սարգսյան 25 (3), Համլետ Հարությունյան 24 (1), Մանվել Մխիթարյան 5, Կարեն Սիմոնյան 3, Գրիգոր Առաքելյան 1

Հարձակվողներ
Արթուր Ղահրամանյան 25 (11), Գարիկ Դավթյան 25 (3), Մհեր Ավանեսյան 23 (10), Սարգիս Աղաջանյան 16 (5), Ֆելիքս Վանյանց 8 (2)

9. «ՆԱԻՐԻՏ» ԵՐԵՎԱՆ 22 (29)

Գլխավոր մարզիչ
ՄԻՀՐԱՆ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Դարպասապահներ
Արարատ Ղազարյան 11 (-16), Մհեր Զոլալյան 10 (-24), Սամվել Սարգսյան 9 (-21)

Պաշտպաններ
Աղվան Բաղդասարյան 26 (1), Արթուր Մկրտչյան 26 (1), Աշոտ Պետրոսյան [illegible] 25, Գեւորգ Միրիջանյան 24, Կարեն [illegible]մոնյան 12 (3)

Կիսապաշտպաններ
Արմեն Սահակյան 26 (5), Արման Եղիազարյան 24, Զոհրաբ Նիազյան 22 (2), Աշոտ Հովհաննիսյան 17 (2), Արթուր Իգիթյան 10, Վալերի Ղուկասյան 9, Արարատ Հակոբյան 7, Վարդան Մանուկյան 5

Հարձակվողներ
Արայիկ Հովհաննիսյան 27 (9), Կորյուն Ղոխոյան 25 (3), Հայկազ Մարտիրոսյան 25 (3), Վլադիմիր Պողոսյան 10, Սերուժան Խումարյան 3, Կարեն Եգորյան 1

Պատրաստեցին
ՍԱՄՎԵԼ ՋԱՀԱՆԳԻՐՅԱՆԸ
եւ ԳԱԳԻԿ ԵՂԻԱԶԱՐՅԱՆԸ

Բաժինը վարում է ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

«Ս. ՏԱԹԵՎԻԿ»
ինվեստիցիոն ընկերություն
"S. TATEVIK"
Investment company

Երեւան, «Էրեբունի-1» հյուրանոց 316, 319 հեռ. (8852) 582078
Hotel "Erebuni-1", rooms 316,319, Yerevan, Armenia, tel. (8852) 582076

Մենք շնորհավորում ենք մեր ներկա եւ ապագա ավանդատուների ԱՄԱՆՈՐԸ եւ առաջարկում Ձեզ ամանորյա հիանալի անակնկալ:

Ամանորի նախաշեմին Դուք կարող եք դառնալ **ՄԻԼԻՈՆԱՏԵՐ**.

- Ավանդատուներից ամենահաջողակին ամենամյա ամանորյա **ԳԵՐՊԱՐԳԵՎ՝ ՄԻԼԻՈՆ ռուբլի**. **1000000**
- «Համաստեղության նշանի ներքո» 1994թ. օրացույցի գնորդներից ամենահաջողակին նույնպես **ԳԵՐՊԱՐԳԵՎ՝ ՄԻԼԻՈՆ ռուբլի**.

Խաղարկությունները եւ օրացույցի զաղտնիքները դեկտեմբերի 30-ին:

SIGILLA

ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՖԻՆԱՆՍԱՅԻՆ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒՄ Է ՁՄԵՌ-93-94 ԼԱՅՆԱԾԱՎԱԼ ԾՐԱԳԻՐԸ

Ուշադրություն

«ՍԻԳԵԼԼԱ» ընկերությունը տեղեկացնում է բոլոր իր բաժանորդներին, որ «ԵՄԵԼԻԱ» վաուչերները հասցվել են Երեւան եւ բաշխվել ավանդատուներին: Դեկտեմբերի 22-ից մինչեւ 28-ը կազմակերպվում է վաուչերների ցուցահանդես-վաճառք, որտեղ բոլոր ցանկացողները կարող են ծեք բերել վաուչերներ, ինչպես նաեւ ստանալ անհրաժեշտ կոնսուլտացիա, բողարկող գործարանի ներկայացուցչի կողմից:

Հիշե՛ք, որ մյուսը իրենակի է վճարում:
Շտապե՛ք, Ձեր տրամադրության տակ է միայն 6 օր:

Աշխատանքի ժամերը. ամեն օր ժ. 10.00-16.00 առանց ընդմիջման:
Մեր հասցեն.
Պուշկինի փ. 3ա (Ճարտարապետների տուն) Հեռ. 56-47-57

KILIKIA

«ԿԻԼԻԿԻԱ» կոնցեռնի մշակութային կենտրոնը կազմակերպում է զոհված ֆիդայիների երեխաների համար Ամանորի տոնահանդես, որը տեղի կունենա «ՄԵՏՐՈ» ռեստորանում դեկտեմբերի 30-ին եւ հունվարի 2-ին ժամը 13.00, 14.30, 16.00 եւ 17.30-ին:

Տոմսերը կարելի է ստանալ «Անի» հյուրանոցի թիվ 730 սենյակում դեկտեմբերի 20-ից 24-ը ամեն օր ժամը 11.00 մինչեւ 16.00 (բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից):

Սպասում ենք ձեզ, սիրելի մանուկներ

Շնորհավոր Նոր տարի

«ԿԻԼԻԿԻԱ» ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՁԵՐ ՀԱՋՈՂՈՒԹՅԱՆ ԲԱՆԿԸ

INKO

INKO բաժնետիրական բանկը
Առաջարկում է իր հաճախորդներին

- Ռուբլային եւ արտարժութային հաշիվների անվճար բացում:
- Հաշվարկային սպասարկում հայկական ռուբլիներով եւ արտարժույթով:
- Կանխիկ տարադրամի փոխանակում շահավետ կուրսով:
- Հաճախորդների պատվերով ելք դեպի Երեւանի, Կիեւի, Մոսկվայի վայլուսային բորսաներ:
- Անկանխիկ տարադրամի ազատ փոխարկում:
- Արագ դրամական փոխանցումներ Ռուսաստանից եւ Ուկրաինայից Հայաստան:
- Բանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է ռուսական ռուբլով գործուղման ծախսերի վճարում Մոսկվայում:

Հասցեն. «INKO» բաժնետիրական բանկի Հայաստանի մասնաճյուղ, 375010, Երեւան, Վազգեն Սարգսյանի փող., Երեւան, Վռամշապուհ արքայի 2/8, հեռ. 560751, ֆաքս. 563725,
տարադրամի փոխանակման համար զանգահարել 565974

NORINVEST
Investment Financial Company
14 Abovian Str. Republic of Armenia

Հարգելի հաճախորդներ

NORINVEST

Ինվեստիցիոն-ֆինանսային Ընկերությունը

առաջարկում է իր փոխատուներին նոր նախագծեր
ԱՐՏՈՆՅԱԼ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ.
- ռեինվեստիցիաներ՝ հայկական դրամը վերահաշվարկելով ամերիկյան դոլլարի կենտրոնական բաժնի կուրսով
- ինվեստիցիաներ՝ հայկական դրամը վերահաշվարկելով ամերիկյան դոլլարի շուկայականից զգալիորեն ցածր կուրսով
Դուք նաեւ կարող եք մասնակից դառնալ.
- հայկական դրամով կարճաժամկետ ինվեստիցիոն նախագծերի (արտոնյալ հավելավճարով)
- ինվեստիցիոն տարադրամային նախագծերի

Ձեզ սպասում են նաեւ ՇԱՀՈՒՄՆԵՐ (հայկական դրամով եւ տարադրամով) NORINVEST-ի ամենամսյա խաղարկություններում

Ինչպես միշտ մանրամասնություններին Դուք կարող եք ծանոթանալ Աբովյան 14, 100 սենյակ հասցեով: Հեռախոս 561931

Առայժմ բաշխվում են միայն կտրոնները

Մայրաքաղաքի ԲՇՏ-ներում սկսվել է սննդամթերքի առանձին տեսակների կտրոնների բաշխումը: Այս մասին հաղորդում են կառավարության լրատվական ծառայությունից: Առաջին փուլում նախատեսվում է յուրաքանչյուր քաղաքացու տրամադրել 200 գրամ կարագի, 0,5 կգ բրինձի եւ 5 տուփ լուցկու կտրոններ: Սահմանված է նաեւ դրանց գինը՝ 200 գ. կարագը 8 դրամ, 500 գ. բրինձը 3 դրամ եւ 5 տուփ լուցկին 1 դրամ: Առաջիկայում նախատեսվում է բաշխել նաեւ շաքարավազի եւ ծխախոտի կտրոններ: Կառավարության լրատվական ծառայությունից հայտնում են նաեւ, թե հնարավորության դեպքում կտրոններով բաշխվող սննդամթերքի տեսակները կընդլայնվի: Ինչպես ասում են, լիակատար երջանկության համար յուրաքանչյուր բնակչի պակասում է ընդամենը 2 ձու:

«Ազգ»

Ճշտվում են չորրորդ եռամսյակի բյուջեի ցուցանիշները

Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինը հրամանագիր ստորագրեց հանրապետության բյուջեի 1993 թ. չորրորդ եռամսյակի ցուցանիշները ճշտելու մասին: 1993 թ. հանրապետական բյուջեի դեֆիցիտը ազգային համախառն արտադրանքի մինչեւ 10 տոկոսով սահմանափակելու նպատակով հանրապետական բյուջեի 1993 թ. չորրորդ եռամսյակի ծախսերը սահմանված են 22246,8 միլիարդ ռուբլի: Սահմանվում է 1993 թ. չորրորդ եռամսյակի բյուջեի դեֆիցիտի առավելագույն չափ՝ 5510 միլիարդ ռուբլի, հաշվի առնելով դրա մասնակի մարման նպատակով Ռուսաստանին 1500,1 միլիարդ ռուբլի օտարերկրյա վարկերի եկամուտների հատկացումը: Կառավարությանը հանձնարարվում է ի կատարումն ընդունել հանրապետական բյուջեի 1993 թ. չորրորդ եռամսյակի ճշտված ծախսերը: Հրամանագիրը ներկայացվում է Ռուսաստանի դաշնակցային ժողովի քննարկմանը եւ ուժի մեջ մտնում հրապարակման պահից:

ԱՐՍԵՆ-ՊՐԵՍ ԲԻԶՆԵՍ ՏԱՍՍ

Հարկավոր է մթերքների բաշխման նոր համակարգ

Հայաստանում սոցիալական լարվածությունը չի հաջողվի լիցքաթափել այնքան ժամանակ, քանի դեռ տնտեսությունը չի ստանձնել բնակչության լուս կատեգորիաների պարեն բաշխելու պատասխանատվությունը, հայտարարեց հանրապետության առեւտրի նախարարության մոբիլիզացիոն բաժնի վարիչ Լեւ Կունցուլը: Մասնագետի կարծիքով, տնտեսությունը պետք է առանձին ուսումնասիրի բնակչության սակավ ունեւոր յուրաքանչյուր կատեգորիայի՝ հաշմանդամների, կենսաթոշակառուների, միայնակ մայրերի, բազմազավակ ընտանիքների եւ մյուսների կարիքները եւ միայն այնուհետեւ արմատավորի պարենի բաշխման կտրոնային համակարգը: Կունցուլովի խոսքերով, տնտեսությունը չունի պարենի անհրաժեշտ պաշարներ, որպեսզի դրանք բոլոր քաղաքացիներին բաշխի անկախ նրանց իրական եկամուտներից: Հենց սոցիալապես անպաշտպան խավերի ցածր գնողունակությունն է հանգեցրել այն բանին, որ ամենաէժան կան սննդամթերքները դարձել են դեֆիցիտային:

Սնարք

ՀԻՇԵՑՈՒՄ

Հանրապետությունում տպագրվող թերթերի եւ ամսագրերի խմբագրությունների հետ 1994 թ. հրատարակման պայմանագիր կնքելու համար, մինչեւ 1993 թ. դեկտեմբերի 28-ը Հայաստանի Հանրապետության Մամուլի տարածման գործակալությունը հրավիրում է խմբագրությունների լիազորված անձանց Մամուլի տարածման գործակալություն՝ երկկողմանի պայմանագիր կնքելու համար:

ՀՀ ՄԱՄՈՒԼԻ ՏԱՐԱԾՄԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

Վաճառվում են նորմալ լուսավորման լամպեր 60 100վտ հզորությամբ

Հասցեն՝ Գվարդիականների 21: Հեռ.՝ 23-41-76

ՀՀ կառավարության «Պարբերական» հրատ. տպարան, Երեւան 23 Արշակունյաց 2
Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 59149. Տպաքանակ 25 000. Պատվեր 1660. Ստորագրված է տպագրության 22. 12. 1993.

digitised by A.R.A.R.@